

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

Polnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 90 (12.415)

Trst, četrtek, 17. aprila 1986

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460270
GORICA
Drevored 24 maggio 1-
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD
Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

P.P. 132
66001 KOPER

OSREDNJA KNJITARNICA

8554 AA

60100200

primorski

dnevnik

Vesti o oboroženih spopadih med Libijci in o zagonetnih bombardiranjih

Skrajno nejasen položaj v Libiji Demantiran beg polkovnika Gadafi

Sovjetska zveza okrepila podporo libijskemu režimu

TRIPOLIS — Dva dni po ameriskem bom-
bardiranju libijskih mest je položaj v Tripo-
lisu do skrajnosti nejasen kljub zagotovilom
libijske tiskovne agencije Džana, »da se ni
nič zgodilo in da v državi vladata mir in red«.
Taki demantiji in zagotavljanja pa ne morejo
odpraviti občutka, da se v Libiji nekaj dogaja,
da lahko vsak trenutek butnejo na dan
presenetljive vesti. Še vedno je namreč popol-
na skrivnost, kje se nahaja libijski voditelj
Muamar el Gadafi. Sinoči so se v ZDA in v
Egiptu širile vesti, da je ranjen in na varnem
v neki arabski državi, če ne celo mrtev. Od
ameriškega napada se ni namreč Gadafi več
pojavi v javnosti, kar je povsem neobičajno za
njegov stil. Vsa ugibanja pa je pozno sinoči de-
mantiral Gadafijev intervju po tripoliški te-
leviziji.

Bolj zgovorna so pričevanja tujih dopisni-
kov, ki bi se morali včeraj udeležiti tiskovne
konference prav z Gadafiem, a so bili priča
streljanju in vratolomnemu begu libijskih vo-
jakov prav iz vojašnice Bab-el-Azizia, kjer je
ena od Gadafijevih rezidenc. Trditve libijskih
funkcionarjev o živčnosti vojakov zaradi ne-
prestanih ameriških letalskih napadov in izvid-
niških poletov prepuščajo le redke. In prav ti
domnevni ameriški letalski napadi so prava

zagonetka. Že predsinočnim so Libijci ob
21. uri zagotavljali, da ameriška letala bom-
bardirajo Tripolis. Te vesti so potrjevale še
druge tiskovne agencije. Do naslednjega na-
pada, naj bi prišlo nekaj minut po polnoči,
pa spet včeraj ob pol šestih zjutraj, v prvih
včerajšnjih popoldanskih urah in sinoči ob 21.
uri. Pentagon odločno zanika, da bi ameri-
ška letala še izvajala polete nad libijskim o-
zemljem, saj so celo opustili iskanje edinega
pogrešenega lovskega bombnika.

Kaj se torej dogaja, če razni diplomatski
virji zatrjujejo, da je do letalskih napadov
res prišlo. Vedno bolj se torej utrjuje domne-
va, da je prišlo do razkola v libijskih vojaških
vrstah in da so letala nad Tripolisom v bi-
stvu bila libijska. Tuji dopisniki so namreč
poročali o begu prebivalstva iz Tripolisa, o
neki libijski torpedovki, ki je odprla ogenj pro-
ti mestu in o izredni koncentraciji libijskih ok-
lopnih enot pri sedežu tripoliškega radia in
televizije. Da pa bi bila mera polna, je si-
noči v Atene prispelo libijsko potniško letalo,
pilot pa je kontrolnemu stolpu sporočil, da
ima na krovu pomembno libijsko politično o-
sebnost.

Če je položaj v Libiji do skrajnosti neja-
sen in zapleten, pa vlada na svetovnem pri-

zorišču bolj moreča jasnost. Sovjetsko zunanje
ministrstvo je včeraj poklicalo vse v Moskvi
akreditirane diplomate, jim obrazložilo sovjet-
ske obsodbe ameriške agresije in navedlo raz-
loge, zakaj so odpovedali srečanje Shultz-
Ševardnadze. Verbalno je torej Sovjetska zve-
za okrepila svojo podporo Gadafiu. A prav iz
Libije so sinoči prihajale zagrenjene ugotovit-
ve, da se je treba proti Reaganovi Ameriki
boriti z drugimi sredstvi in ne s solidarnostni-
mi izjavami in propagandnimi salvami obtožb
in groženj. Komu so bile namenjene te besede,
ni popolnoma jasno. Nedvomno je Libijo podprl
domala ves svet, saj lahko kar na prste šteje-
mo države, ki so podprle Reagana. Dlje od
besed in množičnih ljudskih manifestacij pa ni
šel nihče, še najmanj seveda tisti, ki jim Ga-
dafi ni pri srcu in so ga morali proti svojim
željam iz čiste načelnosti in zaradi ameriške
vojaške objestnosti podpreti.

Danes se bodo v Parizu štiri dni po izred-
nem haaškem zasedanju ponovno sestali zuna-
nji ministri »dvanajsterice«. Tokrat bo sreča-
nje precej težavnejše od zadnjega, saj je med-
tem prišlo do ameriške agresije kljub evrop-
skemu nasprotovanju, Velika Britanija pa je
v bistvu izigrala vse, saj jih ni obvestila, da
je dala na razpolago svoja oporišča za napad
na libijsko ozemlje.

Amerika osamljena v varnostnem svetu

NEW YORK — Reaganova administra-
cija še vedno poskuša prepričati svetovno
javnost, da so »ZDA napadle Libijo v sa-
moobrambi«. To stališče, ki mu razen Ve-
like Britanije, Kanade, Avstralije, Japon-
ske, Izraela in Južne Afrike, nasprotujejo
domala vse države članice OZN. Američani
trmasto zagovarjajo na seji varnostnega
sveta OZN, ki so jo sklicali na zahtevo Li-
bije. Ameriški veleposlanik Vernon Wal-
ters je Libijo obtožil politike spodbujanja
in podpore mednarodnemu terorizmu ter
nespoštovanja osnovnih načel mednarodne-
ga prava. Libijski veleposlanik pri OZN
Rajab Azaruk pa mu je vrnil z besedami,
»da ameriškega barbarskega letalskega na-
pada na civilne cilje v Libiji, ki je dejanje
državnega terorizma, prav gotovo ni mo-
goče označiti za akcijo samoobrambe«.

Ameriki pa je malo mar za nasprotovanje
v svetu, saj bo v vsakem primeru z vetom
onemogočila kakršnokoli resolucijo, ki bi
obsojala ameriški napad na Libijo.

Pred začetkom kongresa ZKS v Ljubljani Gospodarstvo v ospredju desetega kongresa slovenske partije

LJUBLJANA — Z uvodnim refe-
ratom predsednika CK Zveze ko-
munistov Slovenije Andreja Marini-
ca se danes zjutraj v veliki dvor-
ani Cankarjevega doma v Ljub-
ljani začne tridnevni 10. kongres
slovenske partije, prvi med repu-
bliškimi pred bližnjim 13. kongre-
som Zveze komunistov Jugoslavije.
Načelna usmeritev kongresa je iz-
recno stvarna, s prvenstveno tež-
njo opredeliti in začrtati konkret-
ne smernice, ki jih bodo sloven-
ski komunisti predlagali domači
in v vsej jugoslovanski skupnosti, za
premoščanje znanih gospodarskih in
družbenih težav, s katerimi se
soočajo Slovenija, Jugoslavija in
vsi njeni narodi in narodnosti.

Glavni poudarki v poročilih ter
v plenarni in komisijskih razpra-
vah bodo torej namenjeni proučit-
vi in nakazanju ukrepov, ki naj
pripeljejo iz gospodarskega zasto-
ja, doslednejšemu uresničevanju
dolgoročnega programa gospodars-
ke stabilizacije, krepitvi položaja
delavca in vseh delovnih ljudi pri
razpolaganju z rezultati njihovega
dela in pravični razdelitvi dohodka,
pobudam za učinkovitejše delova-
nje delegatskega sistema na vseh
ravnih. Kongresna resolucija, kot
so najavili na včerajšnji tiskovni
konferenci, vsebuje zato mnogo
zahtevnih nalog, ki so se opredelile
v odboru za pripravo kongresa in
5 pristojnih komisijah pa tudi v na-
daljnji poglobljeni predkongresni
razpravi na občinski in medobčinski
ravnih, ki je potekala skoraj eno
leto in je mnogo doprinesla k ob-
delavi kongresnih dokumentov.

Kongres ZKS si bo zato prizade-
val, na osnovi kritične analize raz-
mer in samokritičnega preverjanja
svoje vloge in sposobnosti uresni-
čevanja nalog, nakazati pobude za
prilagajanje naporov in sredstev

sodobnemu svetovnemu tehnološke-
mu razvoju, ob hkratnem ohranje-
vanju moralne podlage neodpoved-
ljivega socialistično-samoupravnega
ustroja družbe. To zahteva orga-
nizacija, oziroma dejavnost, ki je
sposobna nenehno revolucionirati
družbene odnose, da utrjuje moč
samoupravljanja in uresničuje u-
stavni položaj delavca in s tem
bogati demokratičnost družbe in
vpliv ljudi na družbene odločitve
na vseh ravneh in področjih delo-
vanja.

Temu smotru je prilagojena tudi
organiziranost kongresa po komi-
sijah. Po plenarnem začetku kon-
gresu z Marinčevim referatom, bo-
do namreč že popoldne začele de-
lovati 4 komisije (za naloge ZKS
pri uveljavljanju družbenolastnin-
skih odnosov in razvoju samo-
upravljanja, za naloge ZKS v ma-
terialnem, znanstveno-tehničnem in
kulturnem razvoju, za idejno teo-
retsko, organizacijsko in akcijsko
usposabljanje in razvoj ZKS, ter
za podružbljanje in odločanje v
mednarodnih odnosih). Zaključno ple-
narno zasedanje bo v soboto zju-
traj, nakar se bodo sestali novo-
izvoljeni organi. Na kongresu sode-
luje 805 delegatov, med katerimi
639 izvoljenih, od katerih so ne-
kateri tudi člani drugih narodov in
narodnosti, ki živijo v Sloveniji.
Prisostvuje mu 16 uradnih delega-
cij, med katerimi zastopniki zvez-
nega in vseh republik in pokra-
jinskih centralnih komitejev partije,
ter 8 delegacij iz tujine, med kate-
rimi tudi SKGZ (Race in Udo-
vič) ter koroških ZSO in NSKS.
Deželni komite KPI za Furlanijo-
Julijsko krajino zastopata tajnik
Viezzi in član Iskra, iz Italije je
pa še delegacija deželnega komi-
teja iz Piemonta.

LUCIJAN VOLK

Težave med zasedanjem kabinetnega sveta

V Italiji z zaskrbljenostjo gledajo na razplet dogodkov v Sredozemlju

SANDOR TENCE

RIM — Italija z veliko zaskrbljenostjo in hkrati s
previdno razsodnostjo ocenjuje torkove vroče dogodke v
Sredozemlju in pozorno sledi protislovnim vestem, ki pri-
hajajo iz Libije. Gadafi je s svojim nepremišljenim in
kratkovidnim raketnim napadom na Lampeduso, ki bi
lahko imel nepredvidljive posledice, dejansko priskočil
na pomoč Reaganu in ustvaril v italijanskem javnem
mnenju, ki je odločno obsodilo ameriški letalski napad,
novo in upravičeno zaskrbljenost. Libijski polkovnik ni
imel v Rimu nikoli velikih prijateljev, sedaj si je zapra-
vil še tisti kanček razumevanja, ki ga je užival med do-
ločenimi krogi in med vsemi tistimi, ki so se zavzemali
za neke vrste ekvidistanco med njim in ameriškim pred-
sednikom. Odslej naprej bo vse bolj težko, če je ame-
riški krvavi napad na Libijo utrdil Andreottija in nje-
govo zmerno zunanjo politiko, je nepremišljen napad na
Lampeduso vlil novega poguma Spadoliniu in vsej tako
imenovani proameriški stranki, ustvaril nove težave Cra-
xiju in vsej splošni vladni zunanjepolitični usmeritvi,
ki je sedaj spet na delikaten precep.

Tudi včeraj so se sestanki v Rimu vrstili kot na teko-
čem traku. V jutranjih urah je predsednik republike

predsedoval izrednemu zasedanju vrhovnega obrambnega
sveta, ki so se ga poleg Craxija in nekaterih ministrov
udeležili vsi najvišji vojaški poveljniki. Na srečanju so
ocenili vojaški položaj v Sredozemlju in se zavzeli za okre-
pitev obrambnega sistema na jugu države, posebno pred
Sicilijo. Notranji minister Scalfaro pa je člane tega tele-
sa seznanil z vsemi novimi varnostnimi ukrepi zoper po-
tencialne napade teroristov.

V prvih popoldanskih urah pa so se novinarji prese-
lili na sedež libijskega veleposlaništva, ki je po Gada-
fijevi nalogi priredilo tiskovno konferenco, »da potrdi pri-
jateljsko razpoloženje Libije do sosednje Italije«. Amba-
sador je dejal, da sta bili torkovi raketi namenjeni ame-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Nogomet: sinoči v polfinalu pokala UEFA

Inter izgubil po podaljških

NA 10. STRANI

NAŠE MESTO ZA DELO IN MIR

Trst se je včeraj enotno izrekel
za delo in mir. S 4-urno splošno
stavko je mesto dopoldne povsem za-
mrlo, več tisoč delavcev, uradnikov,
mladine, šolnikov in upokojujencev pa
se je v protestni povorki (na sliki)
po mestnih ulicah zgrnilo na Goldo-
njev trg, kjer je bila osrednja ma-
nifestacija z govori predstavnikov
sindikalnih zvez CGIL-CISL-UIL. Ude-
ležili so se je tudi zastopniki kra-
jevnih in deželne uprave, političnih
sil in stanovskih združenj. Trst je
tako v protestu proti hudi zaostritvi
problemov svojega gospodarstva —
predvsem v zvezi z rafinerijo Aquila
in Tržaškim Lloydom — pridru-
žil zahtevo po delu in po razvoju.
Spricho grozeče zaostritve mednarod-
nega političnega položaja pa je ma-
nifestacija izzvenela tudi v obsodbo
dogodkov v Sredozemlju ter v zahte-
vo po miru in sožitju.

(NA 4. STRANI)

Na ministrskem sestanku v New Delhiju NEUVRŠČENI OBSOJAJO AGRESIJO ZDA

Dizdarević: Politika sile, vmešavanja in intervencij ogroža stabilnost vsega sveta

NEW DELHI — V indijski prestolnici so udeleženci ministrskega sestanka neuvršenih držav nadaljevali z generalno debato, ki pa je razumljivo potekala pod vtisom novih vesti o ameriških napadih na Libijo. Govorniki so obsodili agresijo, ki je obenem neposredni napad na neuvrščenost in njeno politiko miroljubnega sožitja. Minister za zunanje zadeve Mangwende je med drugim spomnil na Titove besede izpred 25 let, da neuvrščenost ni zgolj trenutna potreba, ampak tudi prihodnost človeštva.

Kubanski zunanji minister Malmierca je zahteval ostro obsodbo napada na Libijo in celotne agresivne politike ZDA in NATO, Washington pa ocenil kot center mednarodnega državnega terorizma. Kubanski minister pa v skladu z večletnimi stališči o nevarnosti samo enega bloka, ni omenil in ne obsodil blokovske politike nasploh, torej tudi druge strani. To »pozabljivost« svojega kolega je popravil indonezijski zunanji minister Kusumaatmadja z besedami, da je Indonezija bila vedno proti kakršnikoli obliki preseganja nesporazumov s pomočjo sile, ne glede na to, kdo se je poslužuje, kar je po njegovih besedah edina možnost za sožitje med državami, za katerega se vztrajno zavzema prav neuvrščeno gibanje. Govorniki so

velik del svojih nastopov namenili posameznim krznim žariščem, gospodarski krizi, ki je najbolj prizadela manj razvite, večina pa je obsojala vse oblike terorizma.

Zvezni sekretar za zunanje zadeve Raif Dizdarević je v večeršnjem govoru na ministrskem zasedanju koordinacijskega biroja neuvršenih držav v New Delhiju dejal, da se svet še naprej sooča s poskusi uzakonitve politike sile, vmešavanja in intervencij, kar ogroža stabilnost vsega sveta.

»Upravičeno smo zaskrbljeni zaradi usode miru«, je dejal Dizdarević, »ker v takšnem svetu nihče ni varen. Posebej nas skrbi, ker so neuvrščene države, njihova notranja stabilnost, suverenost in neodvisnost prve na udaru takšne politike«. Ob tem je navedel primer Libije in dejal, da je več kot 40 neuvršenih držav v različnih delih sveta izpostavljeno grobim pritiskom, vojaškim grožnjam, posrednim ali neposrednim blokovskim sporom. Zvezni sekretar je spomnil, da je gibanje neuvrščenosti edino oblikovalo doktrino miroljubnega sožitja in splošnega popuščanja v jedrskem veku in poudaril, da mora biti bistvo akcije gibanja tudi v prihodnje čim tesnejša udeležba v zapletenem procesu mednarodnih razorožitvenih pogovorov. (dd)

KANDIDATI ZA NOVO JUGOSLOVANSKO ZVEZNO VLADO

BEOGRAD — Kandidat za predsednika ZIS Branko Mikulić je na včerajšnji seji predsedstva zvezne konference SZDLJ poročal o kandidatih za člane nove zvezne vlade. Za podpredsednika ZIS sta predlagana Miloš Milosavljević in Janez Zemljarić. Kandidat za zveznega sekretarja za ljudsko obrambo je admiral flote Branko Mamula, za zunanje zadeve Raif Dizdarević, za notranje zadeve pa Dobroslav Čulafić. Finančni resor bodo kot je predlagano, zaupali Svetozarju Rikanoviću, zunanjo trgovino Nenadu Krekiću, tržišče in splošne gospodarske zadeve Aleksandru Donevu in informacije Svetozarju Durutoviću, resor pravosodja in organizacije zvezne uprave pa Petru Vujoviću. Za predsednika zveznih komitejev so predla-

gani: Božidar Matić - znanstveni in tehnološki razvoj, Andrej Oc-virk - industrija in energetika, Savo Vujkov - kmetijstvo, Miodrag Mirović - turizem, Mustafa Pljakić - promet, Janko Obočki - delo, zdravstvo in socialno varstvo, Lojze Ude - zakonodaja in Ilija Vakić - vprašanja borcev in vojni invalidov. Žarka Papića so predlagali za direktorja zveznega zavoda za plan.

Kandidati za člane ZIS so tudi Dragi Danev, Frančiška Herga, Oskar Kovač, Radoje Kopmić, Radovan Makić, Nevenka Neralić-Milivojević, Mustafa Muhamet, Egon Padovan, Mitko Pejovski, Tibor Salma, Ibrahim Tabaković in Momčilo Vučinić.

Volitve novega zveznega sveta bodo sredi prihodnjega meseca. (dd)

● Italija in Sredozemlje

NADALJEVANJE S 1. STRANI

riškemu oporišču na Lampedusi in torej ne proti Italiji, s katero kaže Tripolis ohraniti mirne odnose. Zagotovil je, da bo Libija še dalje štela italijanske delavce, istočasno pa spet zagrozil, da bodo Gadafijevi pristaši napadli ameriške interese tudi izven ZDA, torej tudi v Italiji.

Ta opravičila niso seveda prepričala nikogar, čeprav skrivajo veliko zadrego libijskih oblasti, ki se morda sedaj zavedajo storjene napake. Med tiskovno konferenco je prišla tudi vest, da je Gadafi uradno odgovoril na ostro italijansko diplomatsko noto po dogodkih na Lampedusi.

Pozornost se je nato premaknila v Palačo Chigi, kjer je pozno popoldne nenapovedano prišel ameriški veleposlanik Rabb, ki se je skoraj eno uro pogovarjal s Craxijem. Morda je gost posredoval italijanski vladi osebno Reaganovo spomenico, bolj verjetno pa uradno noto pakta NATO, ki zagotavlja Italiji pomoč v primeru novega libijskega napada. Tega novinarjem sicer niso povedali, kot tudi niso potrdili, da se je Italija za sedaj odrekla vsakršnemu vmešavanju vojaškega zavezništva v to neprijetno afero.

Sinoči je Craxi nepričakovano sklical izredno sejo vladnega kabineta sveta, ki je obravnaval zadnje dogodke na sredozemskem prizorišču, ni pa izdal običajnega sklepnega poročila, kar je že sprožilo različne domneve. Ministrska seja ni potekala v najboljšem vzdušju, kot so posredno potrdili sami ministri. Na dnevnem redu je bila vsekakor ocena Gadafijevega odgovora na italijansko torkovo diplomatsko noto. Zunanji minister Andreotti je dejal, da je napetost v zadnjih urah nekoliko padla, kar daje upati v diplomatsko rešitev krize. Iste mnenja so bili tudi drugi ministri, z izjemo Spadolinija, ki je izrazil nezadovoljstvo nad libijskim odgovorom, medtem ko se je Craxi spretno izognil radovednih časnikarjev. Kot kaže, je torej Gadafi s svojo nepremišljeno potezo ustvaril nove velike težave rimski vladi, ki kot znano že dolgo časa boleha za hudimi razhajanj na področju zunanje politike.

LAMPEDUSA — »Čakali smo turiste, prišle pa so rakete.« Ta stavek, ki ga neka tiskovna agencija pripisuje enemu občinjskih uradnikov na otoku Lampedusi, dokaj nazorno ponazarja vzdušje na tem otoku po torkovem libijskem napadu. Številni prebivalci so včerajšnjo noč preživeli na prostem in nekateri so se celo podali v protiletalska zaklonišča iz druge svetovne vojne. Ljudje so postopali po ulicah pozno v noč in uprizorili vrsto manifestacij: zahtevali so večjo varnost, več vojakov in odstranitev ameriške radarske postaje. Vsa letala so zasedena za več dni in tudi na trajektnih ladjah ni prostora. Ljudje zapuščajo tok, pa tudi to ni lahko; piloti so sporočili, da ne bodo leteli na ta otok in tako vzdržujejo letalske zveze samo s prostovoljnimi osebjem. Tudi trajektna ladja Porto Empedocle je priplula z veliko zamudo, ker je posadka zahtevala spremstvo vojne mornarice in je zapustila pristanišče šele po močnem pritisku vojske. Prav tako so otok zapustili delavci nekaterih podjetij, ki asfaltirajo ceste in gradijo mestno kanalizacijo. Ribiči pa so ostali na otoku; številne ribiške ladje, ki ribarijo v Sredozemlju, nekatere tudi nedaleč

Kljub obsodbam skoraj vse svetovne javnosti Reaganova administracija še vedno grozi

NEW YORK — Ameriški predsednik Reagan je predsinočnim ponovno zagrozil Libiji, »da ZDA ne bi sicer rade ponovile napada na Libijo, vendar se ne bodo obotavljale ponovno uporabiti silo, če se Libija ne bo odrekla terorizmu«.

Ni povsem izključeno, da se bo Reaganova administracija odločila za nov napad na Libijo po spodletelem libijskem raketnem napadu na Lampeduso in atentatu na ameriškega funkcionarja v Kartumu, saj tudi za ta atentat kot običajno dolžijo Libijo. Reaganovo administracijo očitno prav nič ne moti val obsodb v svetu zaradi letalskega napada na Libijo, saj je dobila podporo večine članov Kongresa. Predstavniki administracije sicer ne uradno izražajo nezadovoljstva, ker jih je Zahodna Evropa spet »pustila na cedilu«. Posebej pa jih moti, ker nista Francija in Španija dovolili ameriškim bombnikom preleta njihovega ozemlja, vendar izražajo zadovoljstvo, da sta omenjeni državi zahtevu po preletu nekaj ur prikrivali.

Ameriške oblasti so takoj po napadu na Libijo uvedle poostrene varnostne ukrepe, zunanje mini-

strstvo pa je ameriške letalske družbe opozorilo na nevarnost novih terorističnih akcij. Prav tako so priporočili posebno previdnost vsem Američanom, ki potujejo v tujino. Po poročilih policije se je od letalskega napada na Libijo v Washingtonu bistveno povečalo število anonimnih telefonskih groženj. Tako so na primer v Washingtonu začasno izpraznili poslopje, kjer imajo sedež dopisništva »New York Timesa«, »Reuterja«, londonskega »Timesa« in drugih uglednih časopisnih hiš, ker so dobili sporočilo, da je v poslopiju podtaknjen peklenški stroj. Pred večino javnih poslopij v ZDA so tako okrepili straže, posebno pa so poostriili varnostne ukrepe na letališčih.

Neglede na to, da bo ameriški agresivni napad na Libijo spodbudil kvečjemu nov val nasilja in da večina svetovne javnosti najostreje obsoja ameriški napad, pa Američani nimajo resnejših pripomb na Reaganovo politiko. Po javni anketi, ki jo je izvedla TV mreža »ABC«, kar 76 odstotkov vprašanih Američanov odobrava zadnjo Reaganovo akcijo. Tukašnja javnost živi namreč v prepričanju,

ki so ga ustvarila tako washingtonska administracija kot vplivna sredstva javnega obveščanja, da je libijski predsednik Gadafi kriv praktično za vse teroristične napade v svetu.

Tiskovni predstavnik ameriškega predsednika Larry Speakes je seveda izrazil razočaranje, ker je Sovjetska zveza odpovala majsko srečanje Shultz - Ševardnadze in izjavil, da »odpoved poraja dvome o sovjetskem odnosu do terorizma in njeni pripravljenosti, da se voditelja obeh velikih sil sestane še letos«.

Predstavniki ameriške diplomacije napadajo Sovjetsko zvezo, da si poskuša »na cenen način pridobiti kapital med arabskimi državami«, neuradno pa sodijo, da bo do srečanja na najvišji ravni vendarle prišlo še letos, najverjetneje v novembru ali v začetku decembra.

Predstavniki ameriškega zunanjega ministrstva pa so predsinočnim pozvali Sovjetsko zvezo, naj se priključi Ameriki v globalnem boju proti terorizmu.

UROŠ LIPUŠČEK

Kdo je prepovedal oddajanje Biagijeve rubrike Spot z Gadafijevim intervjujem?

RIM — Zakaj ni italijanska televizija v torek zvečer oddajala Biagijeve rubrike »Spot«, ki je odsegovala tudi intervju, ki ga je Enzo Biagi pred kratkim imel z libijskim voditeljem Gadafijem? Je za to odgovoren samo socialdemokrat Cuojati, ki je posegel pri vodstvu RAI, da so oddajo odložili, ali gre odgovornost iskati tudi višje?

Odgovor na to vprašanje so včeraj terjali z dokajšnjo vztrajnostjo od predsednice parlamentarne komisije nad radiotelevizijskimi oddajami Rose Russo Jervolino, ki pa doslej ni dala prepričljivega odgovora. Predsedstvo vlade trdi, da sploh ni poseglo ter dodaja, da je Biagi poslal tekst intervjuja v vednost predsednika vlade.

Drugi glasovi trdijo, da je za odložitev oddaje odgovoren minister za notranje zadeve Scalfaro, ki naj bi samo »predlagal« odložitev, češ da bi

bilo morda »umestno«. Isto je trdil tudi Cuojati, ki pravi, da bi bila javnost morda neljubo presenečena, če bi se na ekranu pojavil Gadafi.

Velika večina politikov pa odložitev Biagijeve rubrike ostro obsoja. Še več, odločitev direktorja RAI Agnesa naj bi bila nedopustna preventivna cenzura. Tega mnenja so številni parlamentarci KD, KPI, PSI, PLI in drugih skupin. Seveda, besede so različne, vendar je osnovna ugotovitev povsod ista. Govorijo o protiučustvenem posegu, o nedopustnem izkoriščanju oblasti, demokristjani pa pravijo, da bi Biagi moral zahtevati naj gre oddaja vsekakor na ekran, saj je bila novinarsko nedvomno izredno zanimiva.

Edina neuglašena glasova, ki izstopata iz tega soglasja sta namestnik tajnika KD Bodrato in socialist Andò, ki trdita, da bi intervju lahko povzročil negodovanje in celo zaskrbljenost v italijanski javnosti.

G. R.

Socialne in gospodarske posledice libijskega napada Strah na Lampedusi

od libijskih teritorialnih voda, so včeraj ostale v pristanišču, ker si ribiči niso upali na morje.

Takoj po torkovem napadu so seveda oblasti uvedle poostreno nadzorno službo. Vodijo jo iz Rima, uperjena pa je predvsem v dogajanja v Sredozemlju. Predvsem so morali ugotoviti, zakaj radarske naprave niso pravočasno zaznale libijskih raket. Po mnenju strokovnjakov je šlo za premajhne rakete, da bi jih radarji lahko zaznali. Rakete vrste »skud« so namreč ob izstrelitvi dolge 11 metrov, a je že nekaj sekund kasneje po ločitvi prve stopnje dolge le tri metre, kar je premalo, da bi jih radarji lahko zaznali, čeprav so radarske naprave na Siciliji zelo izpopolnjene, saj je njihov doseg 460 kilometrov na višini od 150 do 24 tisoč metrov. Za višine do 150 metrov pa bi bil potreben po en radar vsakih 30 kilometrov. Libijskih raket ni bilo torej mogoče zaznati, ker so zelo majhne (v premeru merijo 85 cm) in tudi zaradi oddaljenosti približno 500 kilometrov od radarskih naprav na Siciliji. Pač pa je raketi zaznal ameriški satelit, s kakršnimi ZDA neprekinjeno nadzorujejo ves svet.

Če torej ni bilo mogoče pravočasno prestreči raket, pa je nemudoma stekla akcija, ki jo je ministrstvo za civilno zaščito pripravilo za primer oboroženega napada. Tokrat se je izkazalo, da je bil tak poseg nepotreben, vendar ima civilna zaščita pripravljene načrte za evakuacijo kateregakoli otoka in prav v letošnjem letu namerava izvesti poskusno evakuacijo vseh dvajset tisoč prebivalcev otoka Vulcano, to je štrikrat večjega števila od prebivalstva Lampeduse.

Vse to pa seveda ne vliva prebivalstvu tega otočka večje gotovosti. Gadafijeve grožnje so bile namreč zelo jasne in sicer majhna radarska naprava NATO na otoku je kljub vsemu za Libijo najbližja postojanka atlantskega zavezništva. To je edina ameriška postojanka na Lampedusi. Njen uradni naziv je LORAN (Long range aid to navigation) in deluje od leta 1972. Postavila jo je neka organizacija, ki deluje v okviru ameriške obalne straže ter je namenjena vzpostavljanju radijskih zvez z ameriškimi vojnimi ladjami, ki na osnovi teh daljinskih zvez lahko z natančnostjo določijo koordinate

ter torej ugotovijo, kje se nahajajo in kam plujejo. V Sredozemlju so štiri take radarske postaje in sicer po ena v Španiji in v Turčiji ter postaja v kraju Sellia Marina pri Catanzaru, seveda poleg Lampeduse.

Medtem pa se tudi nadaljuje preiskava o torkovih dogodkih. Vse kaže, da so prve verzije dokončno potrjene; potrdilo jih je tudi ameriško obrambno ministrstvo, medtem ko je še sto ameriško ladjevje z letali in ladjami pregledalo morski pas med Lampeduso in severnoafriško obalo, ne da bi ugotovili karkoli zanimivega. Sicer pa je včeraj Italija uradno obvestila poveljstvo NATO, da je prišlo do napada s strani Libije.

Lampedusa je bila v zadnjih stoletjih že večkrat prizorišče vojnih dogodkov. Njena lega sredi rokava med Sicilijo in Severno Afriko je pač tako strateška, da so si številni državni hoteli zagotoviti to oporišče. V drugi svetovni vojni je bilo na tem otoku oporišče torpednih čolnov »MAS«, ki ga je varovalo več kot štiri tisoč vojakov. Junija 1943 so jo zavezniške sile bombardirale in kasneje zasedle, skupno s Pantellerio. Ta dva otoka sta bila poleg Malte izhodišni točki za izkrcanje na Sicilijo. V povojnih letih se je Lampedusa počasi razvijala: kraj je živel od ribištva in od vojske, v zadnjih letih pa se je tu začela razvijati turistična dejavnost. Sedaj, po libijskem napadu pa se prebivalci upravičeno bojijo, da bo tudi ta vir dohodka znatno upadel, če ne celo izginil.

Zadovoljiva gospodarska izmenjava z Jugoslavijo

V zadnjih štirih letih je italijanski izvozni trg dosegel vidne uspehe, ni pa manjkalo niti negativnih rezultatov. Trgovinske izmenjave z Jugoslavijo kljub vsemu ostajajo na zadovoljivi ravni, predvsem če upoštevamo sedanje stanje v sosednji zvezni republiki. Njena gospodarska politika je usmerjena v vedno manjše uvažanje raznovrstnega blaga, medtem ko se trudi, da bi lastni izdelki prišli na druga evropska in svetovna tržišča.

V lanskem obračunu trgovinske izmenjave z Jugoslavijo, v glavnem gre za izvoz italijanskega blaga na jugoslovanski trg, je italijanska zunanja trgovina zabeležila pozitivni saldo 63 milijard lir. Samo leto prej pa je izvozila za približno 232 milijard blaga manj. Pri tem pa je treba seveda upoštevati, da je Jugoslavija, oziroma njen trg, nekakšna vmesna postaja med Italijo in skrajnim evropskim vzhodom.

Zanimivi so tudi podatki, ki se nanašajo na tržno izmenjavo med Italijo in Ljudsko republiko Kitajsko. Lansko leto so se, z ozirom na leto 84, trgovinske izmenjave tako rekoč podvojile, kar je lahko znak pozitivnosti italijanske tržne metodologije. Semkaj moramo prišteti vse politične pobude, ki so nastale v sorazmerno kratkem času, razna bančna predstavništva, diplomatsko dejavnost in izredne plačilne olajšave, ki jih Kitajska uživa. Gospodarski opazovalci

so mnenja, da se bo trgovinska izmenjava s to državo v prihodnosti še povečala, čeprav na Kitajskem beležijo že krepko zadolženost z vzhodnimi tržišči.

Manj pozitivni so rezultati trgovinske izmenjave z Albanijo in Kubo. V prihodnosti pa bo italijanski trg skušal ponovno vzpostaviti boljše stike s sovjetskim in romunskim trgov.

Deželni prispevki podjetjem

TRST — Deželni odbor za industrijo je odobril finančno podporo 56 podjetjem v deželi za stroje in razne pripomočke. V prihodnjih petih letih bodo tako porazdelili preko 800 milijonov lir, kar bo omogočilo investicije za približno tri milijarde lir vrednosti.

Na deželni urad je v zadnjih letih prispelo nekaj več kot tisoč prošenj za tovrstno finančno podporo, na podlagi deželnega zakona iz leta 1976. Ukrep deželne uprave predvideva zaenkrat finančno podporo podjetjem iz Vidma, Gorice in Pordenona ter za dve tržaški podjetji.

Deželna uprava je dodelila 550 milijonov lir za vzdrževanje nekaterih tehničnih zavodov, zavodov za poklicno izobraževanje, za umetnost, šol za bolničarje, zdravstvene asistente ter otroške negovalke

Prvi je jamčil kralj V. E. leta 1919

Samo ob sebi je umevno, da smo Slovenci v Italiji radovedni, kaj se dogaja na teh aprilskih kongresih v republiki: v Firencah, ki je druga največja politična stranka, nato na tržaškem pokrajinskem kongresu Slovenske skupnosti SSK na Opčinah in kaj se je zgodilo na kongresu Južnotirolske ljudske stranke SVP, ki je najmočnejša stranka nemške manjšine ter najmočnejša manjšinska stranka v državi sploh. Ob branju poročil firenškega kongresa smo z zadoščenjem zvedeli, da so delegati iz vse Italije ploskali slovenski besedi zgornjega župana in njegovi zahtevi za naš pravičen zaščitni zakon. Ob poslušanju vesti z openkega kongresa SSK smo se pač vsi strinjali z njegovim poudarkom o nujnosti nadaljevanja z napori za uzakonitev zaščite. Sklepni dokument kongresa SVP pa nam utegne postati pouk o strpnosti — kljub skrajnejšem manjšega dela stranke — vztrajnosti za uresničenje še zadnjih določb njihovega »paketa« — ob grenki ugotovitvi 14-letnega zavlačevanja.

Tudi ob teh priložnostih se vnovič vsiljuje vprašanje realnih možnosti za dosego našega zaščitnega zakona kljub neupoštevanju naših zahtev s strani tako številnih sil, o katerih smo pisali prejšnji četrtek, ko smo obljubili tudi odgovor na vprašanje, kaj storiti. Za njegovo čim bolj verjetno pravilnost je potrebno predvsem ugotoviti, kakšne so možnosti, da bi bil v obeh zbornicah rimskega parlamenta izglasovan kolikor toliko pravičen in sprejemljiv zakon. Te možnosti so naslednje:

V POSLANSKI ZBORNICI bi zakon prejel od 630 glasov: 172 glasov KPI, 73 PSI, 20 Neodvisne levice, 11 Radikalne stranke, 13 Prolet. demokracije in PDUP, 3 od SVP in še 3 ostale glasove ali skupaj 295 glasov. To pomeni, da do absolutne večine manjka 21 glasov, ki bi jih lahko pridobili med tistimi demokratičnimi, socialdemokratskimi in republikanskimi poslanci, za katere je znano, da tak pravičen zakon zagovarjajo.

V SENATNI ZBORNICI pa bi za tak zakon zagotovo glasovalo od skupno 322 senatorjev: 90 od KPI, 38

PSI, 19 Neodvisne levice in še 7 ostalih ali skupaj 154 senatorjev, kar pa je 9 glasov premalo za absolutno večino, ki pa bi jih zelo verjetno lahko pridobili na isti način kot med poslanci.

Menimo, da že iz teh podatkov, zlasti pa iz izkušenj nemške SVP sledi nujnost vztrajanja — tudi trmaste — kljub žaljivemu zavlačevanju — naše enotne delegacije pri doslednem dokazovanju, saj razpolagamo s tako močnimi argumenti, da morajo prej ali slej prodreti. Pri tem pa nas izkustva z izvajanjem londonskega posebnega statuta silijo, da zahtevamo tudi primerno jamstva za uresničevanje zakonskih določb, jamstva, pri katerih se doslej morda le ni dovolj vztrajalo. Predloge za taka jamstva vsebujejo namreč že: znani »paket« SKGZ iz leta 1971, zakonski predlog SSK - SDZ iz leta 1972, v letošnjem Jadranskem kolektarju pa ga je poudaril v svojem uvodniku predsednik SKGZ. Spričo tolikih obveznosti in še številnejših obljub, so jamstva več kot upravičena.

Zato ne bo odveč, da se ob tej priliki spomnimo, da je pravzaprav prvi svedčano uradno obljubil zaščito sam pokojni kralj Vittorio Emanuele III. v svojem kronskem govoru v parlamentu 1. decembra leta 1919. (Mussolini je sicer pet let prej obljubil »najširšo svobodo«, kot smo omenili že prejšnji četrtek, a je tiskarski škrat grdo spremenil dučejeve besede iz knjige Rina Alessija »Il giovane Mussolini«, ediz. Il Borghese, Milano 1970, besede, ki se pravilno glasiyo — za tržaške Slovence: »... centomila sloveni per i quali, non occorre dirlo, noi richiediamo un regime della più ampia libertà«) — Kralj je namreč takrat med drugim rekel:

»Il territorio annesso all'Italia ci pone nuovi problemi. La nostra tradizione ci mostrerà le vie di soluzione che tuteleranno nel maggior modo possibile le istituzioni autonome ed i costumi locali.«

No, že po šestih mesecih so pod zaščito kraljevih državnih organov fašistične škvadre požgale naš osrednji Narodni dom, nato pa še vse predmetne vse tja do Pulja.

S. R.

Samo razglednice z morja?

PORTOROŽ — Bližajoča se turistična sezona postavlja veliko vprašanj, predvsem med jugoslovanskimi državljani oziroma turisti, eno pa je brez dvoma temeljno: kakšne bodo cene?

Kar zadeva pas na slovenski obali, ceniki niso nič kaj spodbudni, še več, le malokateri domači gost si bo lahko privoščil oddih na tem delu morja. V Portorožu bo treba na primer odšteti za polovičen penzion v dvoposteljni sobi hotela B kategorije kar 9.300 ND (lani trikrat manj), za skromno kosilo v središču mesteca pa 2 tisoč. V drugih obmorskih krajih so cene nekoliko nižje, vsekakor pa skoraj nedostopne domačim žepom.

Prav tako so poskočile cene za prebivanje v zasebnih sobah. V Piranu bo na primer dnevni najem sobe stal kar 3.100 ND, štiriposteljni apartma pa kar 14.300 ND na dan.

Že ti skopi podatki kažejo na to, da si bo domači turist le s težavo privoščil počitnice ob morju, saj so cene tudi za tujega gosta že vprašljive. Najbrž pa bo šla bolje v promet prodaja razglednic, saj kaj več od »prisrčnih pozdravov« si ne bo moč privoščiti...

Proslava Zveze koroških partizanov

CELOVEC — Zveza koroških partizanov je ob obletnici smrti narodnega heroja Franca Pasterka-Lenarta priredila minulo nedeljo na kapelškem pokopališču spominsko svečanost, katere se je udeležilo lepo število domačinov, zapel pa je zbor domačega društva Zarja.

V nagovoru je rekel Peter Kuhar, da je 41 let po zmagi nad fašizmom, še potrebno ukvarjati se z zgodovino, in da ne smemo dopustiti, da pade leta v pozabo. Primer za to je tudi

delež Kapelčank in Kapelčanov, ki so ga prispevali za osvoboditev: »Kar preradi govorimo in pišemo o tem, da jih je hitlerjev fašizem uničil 136, zraven pa jih je bilo 186, saj so padli v Železni kapli 103 partizani, po taboriščih je trpelo in pomrlo 64 kapelških občanov, 19 pa so jih pobili na domovih. Povedati moramo mladini, kako so živeli in zakaj so se borili partizani; povedati jim moramo, da so bili na Koroškem trije bataljoni, da so se z nami ramo ob ramo borili tudi avstrijski partizani —

Električni grelniki vode Gorenje Tiki

Varčnejši, trajnejši, garancija 3 leta

Električni grelniki vode TGV 30-100 PL PUR imajo izolacijo iz poliuretanske pene

30 % manjša poraba električne energije

Trdnjša konstrukcija in plastificirani kotli zagotavljajo daljšo življenjsko dobo

Enostavna montaža, ugodnejše zunanje mere

Topla voda na enem izlivnem mestu ali na večih

Marija Vojskovič

Mi smo od tam...

26.

Čeprav se je že tu in tam izgubljala, je imela tudi povsem bistre trenutke. Teta Bernarda, se ni mogla načuditi, ko ji je nekoč natanko povedala, koliko košev semenskega zrnja so potrebovali za spodnjo njivo, in koliko za tisto na hribu.

Nekega dne, ko je bila tam na obisku naša mati, je nonini skrbnici zmanjkalo kave. Samo nekaj zrn je bilo še v škatli. »Pozabila sem jo kupiti,« je zataknala dobra žena. »Da bi šla zdaj v Sežano, je prepozno. Jej, kaj bo rekla nona Mica!« »Kaj bo rekla,« je zmignila z rameni naša mati. »Se vedela, ne bo, če zmeljete vmes malo ječmena. Ji bom že jaz nesla gor.« Ko je nona Mica pokusila tisto kavo, je rekla,

da je ne bo pila. »Zakaj ne, saj je dobra,« je rekla naša mati. »Če je dobra, pa jo ti pij,« je odrezavo rekla nona Mica, in se mimo nje trmasto zazrla v podobo svetega Florijana na steni.

Živela je še kakšno leto. Počasi je usihala, vse manj je je bilo v tisti široki postelji. Nekega jutra je neopazno preminila.

Za nas je bil praznik, kadar je prišla iz Trsta teta Bernarda. Ne samo da je prinesla blago za flajdo za našo meter in kakšno štraco zame, marveč je iz svoje borse privlekla na dan tržaške dobrote, in jih polagala na mizo pred naše smejoče obraze. Vsega po malo: parmezana, kave, riža, pršuta, mortadele, črne olive in stekleničko marsale za sestro Franco, da bo prišla k sebi.

Pa ni bilo samo to. Ko smo objemali teto Bernardo, smo z njo objemali ves Trst. Teta Bernarda je prinesla njegovo živahnost in toplino. Prinesla je tudi pozdrave šjore Netke, šjore Margherite, šjore Celestine, in tako naprej, z vsemi pripovedmi o krstih, porokah in pogrebih.

Prihod tete Bernarde je potisnil našega očeta v drugi plan. V prvem je kraljevala ona. Toda kmalu

se je prirnil na svoje staro mesto. Mati je puščala ob strani teto Bernardo, ki je bila ormai tu, in se je spet vse posvetila očetu: Kaj bi jedel, kaj bi pil, kaj bo oblekel, kaj bo slekel, kaj ga boli, kaj ga več ne boli... Kadar si je vzel dan, dva za počitek po težkem delu, ga je bilo treba vprašati, ali bo prišel obedovat v kuhinjo, ali naj mu prinesemo jedačo na posteljo. Nima več cigaret? Marička, skoči v trafiko! Je juha dobra? Vroča da je? Čakaj, jo bom postavila za trenutek v mrzlo vodo. Ni dovolj slana? Oh, jej, saj sem jo solila! Na, tu je poper.

To početje, ki se je odvijalo pred očmi tete Bernarde, je vznemirjalo njena jetra. Prezirljivo je vrtela črne oči in godrnjala, pa ne na glas, da ne bi zanimala pepira.

Naš oče že od nekdaj ni maral odločnih žensk, in je pri teti Bernardi cenil predvsem njeno ljubezen do dela. V ostalem pa... Niti senca njegove Francke. Samo ob slovesu sta se drug drugemu nasmihala in si prijateljsko stiskala desnici. Po njenem odhodu je oče izjavil, da je teta Bernarda ženska, da malo takih. Kakšno ljubezen do dela ima! Jaaa... Kar je res, je res.

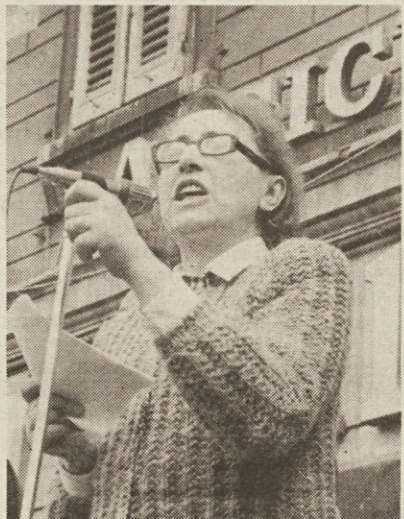
Zadovoljstvo ob velikem uspehu stavke in množične demonstracije na Goldonijevem trgu

Trst se je včeraj enotno izrekel za delo in mir

»Trst v boju za mir, delo in sožitje« je pisalo na enem slovenskih v množici transparentov, ki so včeraj dopoldne preplavili ulice tržaškega mestnega središča. Vsakdanji dopoldanski vrvež je zamrl pred spuščeni mi navojnicami trgovin in pred zaprtimi vrati uradov in šol, ustavili so se tovarniški stroji in delo v pristanišču, skupaj z avtobusi in tramvajem. To razdeljeno mesto se je vendarle uspelo združiti v enotnem protestu proti lastnemu gospodarskemu umiranju in v odločnosti za nov razvoj v prihodnost. Simbolično ju je izrazilo v množični povorki več tisoč delavcev, mladine, upokoencev, uradnikov in šolnikov, kratka predstavnikov vsega prebivalstva, ki se je s Šentjakobskega trga zlila na mestne ulice in se ob 10.30 zgrnila na osrednji Goldonijev trg.

Delavci rafinerije Aquila in Tržaškega Lloydja, dveh velikih in na rob obstoja potisnjenih podjetij, so bili na čelu dolge povorke. Vprašanje njenega obstoja je bilo glavna vmet, ki je sprožila odločitev o splošni stavki, sicer posvečeni celoviti proizvodni - zaposlitveni problematiki v pokrajini. Z njimi so bili vidni predstavniki deželne in krajevnih uprav, kot na primer podpredsednik deželnega sveta Tonel z odbornikoma Carbone-

jem in Rinaldijem, tržaški podžupan Trauner, župani okoliških občin Bordon, Švab, Brezigar in Budin, predsednik pokrajine Marchio in predstavniki političnih strank. Manifestacija, ki je bila na pobudo sindikalnih organizacij zamišljena kot simbolična zahteva po delu, je po grozečih dogodkih v zadnjih urah nujno dobi-

Donatella Turtura

la širši pomen; njeno temeljno geslo je postalo DELO in MIR, saj brez miru ne more biti niti upanja za delo. Številna je bila udeležba mladih, dijakov, študentov in predvsem tistih, ki iščejo prvo zaposlitev. V Trstu je kar sedem tisoč mladih, vpisanih v liste iskalcev zaposlitve: človeški potencial, ki se ne sme oddaljiti od tega umirajočega mesta, če naj še računa na neko prihodnost.

»Trst ima vse pogoje za veliko prihodnost,« je z govorniškega odra demonstracije na Goldonijevem trgu v imenu treh sindikalnih zvez CGIL - CISL - UIL dejala članica vsedržavnega vodstva CGIL Donatella Turtura. Pogoje, ki jih po njenih besedah predstavljajo industrijski sistem, pristanišče in storitvene dejavnosti. Velik del svojega posega je posvetila problematiki javne industrije in vlogi zavoda IRI (inštitut za industrijsko rekonstrukcijo), ki je največji javni delodajalec. Zavrnila je stališča, po katerih Trst za javno industrijo ni več rentabilen ali perspektiven. Potrebno jo je le postaviti na nove temelje, jo prenoviti in okrečiti s pomočjo inovacije, ki naj gre preko razvijajočih se tržaških znanstveno - raziskovalnih struktur. Trst zato ne sme dovoliti likvidacije svojega proizvodnega aparata, tako javnega kot za-

Predstavniki krajevnih uprav na včerajšnji manifestaciji

sebnega, ki se morata povezati in se skupaj razvijati. Poleg Torture so nastopili še pokrajinska tajnika CISL Tersar in UIL Vilevich, v slovenščini pa je govoril predstavnik CGIL Ca-

stellani. Vsi govorniki so seveda del svojih posegov posvetili tudi krizi v Sredozemlju in ostro obsodili ameriški napad na Libijo, ki iz ure v uro dobiva vse težje posledice. (vb)

Obsodbe ameriškega posega in mednarodnega terorizma

Vest o ameriškem vojaškem posegu na libijsko ozemlje in o izstrelitvi libijskih raket proti Lampedusi je globoko odjeknila tudi na Tržaškem. Kot podrobneje poročamo na drugem mestu, je demonstracija proti nazadovanju tržaškega gospodarstva, za katero je dala pobudo sindikalna zveza CGIL, CISL in UIL, dejansko postala tudi manifestacija za mir v Sredozemlju. To je prišlo do izraza na številnih napisih in transparentih, pa tudi v besedah govornikov.

Ta dodatna vsebina včerajšnje demonstracije pa je naletela na nasprotovanje nekaterih skupin udeležencev, ki so svojemu negodovanju dali duška z glasnim kontestiranjem govornikov. Šlo je v glavnem za pristaše (stare) Liste za Trst, ki je pozneje v posebnem tiskovnem sporočilu protestirala proti »izkoriščanju« manifestacije v drugačne namene. Toda širši pomen je dala manifestaciji velika večina njenih prirediteljev že od vsega začetka. To so podčrtali nekateri udeleženci, med katerimi ZKMI - FGCI, ki je v svojem komuničnem označilu kontestacijo melonarjev kot »nizkotno«. »Desetine mrtvih, prave vojaške akcije in nevarnost širšega spopada v Sredozemlju,« pravijo mladi komunisti, »ne premaknejo LpT iz logike izigravanja, ki jo je vedno imela v politiki.«

Na ameriško bombardiranje Libije so tudi mimo manifestacije reagirale številne politične in sindikalne organizacije. Stališča oziroma tiskovna sporočila nekaterih izmed njih smo

objavili že v včerajšnji številki našega dnevnika. Skorajda vsi odločno obsojajo po eni strani nevarno ameriško vojaško poseganje, po drugi strani pa tudi mednarodni terorizem, v katerem je vpleten Gadafiyev režim. To je stališče sindikatov CGIL, CISL in UIL, ki predlagajo sklicanje mednarodne konference za mir v Sredozemlju. KPI in njene mladinske organizacije opozarjajo na nevarnost, da bi ZDA izkoriščala oporišča NATO v Italiji za svojo avanturistično politiko, druge skrajno levičarske organizacije, kot je npr. Komunistična revolucionarna liga (LCR), pa se zavzemajo za odpravo teh oporišč in celo za izstop Italije iz NATO.

V okviru reakcije na ameriško-libijske dogodke naj omenimo še, da se je včeraj dopoldne na tržaški prefekturi sestal pokrajinski odbor za javni red in varnost. Sestanku je predsedoval vladni komisar De Felice, udeležila pa sta se ga tudi tržaški kvestor in poveljnik karabinjerjev. O vsebini sestanka ni uradnih sporočil, zelo verjetno pa je bil namenjen preventivnim ukrepom proti morebitnim terorističnim akcijam.

● **Krožek Istria** bo v soboto, 19. aprila, v sodelovanju z miljsko občino priredil javno zasedanje o liku Giuseppeina Martinuzzi. Dopoldne bodo v občinski dvorani predstavili tri poročila o delovanju Martinuzzijeve, popoldne (ob 15.30) pa bo na sporodu okrogla miza o Giuseppeini Martinuzzi, intelektualki in revolucionarki.

Priziv zahodnokraškega rajonskega sveta

Tržaška občinska uprava krši pravilnik rajonskih svetov

Zahodnokraški rajonski svet je na svoji zadnji seji sklenil vložiti priziv na pokrajinski nadzorni odbor zaradi nezakonitega ravnanja tržaške občinske uprave, ki je dejansko spremenila člen štev. 17 pravilnika o delovanju rajonskih svetov. Le-tega je namreč odobril občinski svet in ga nato potrdil tudi pokrajinski nadzorni odbor, občinska uprava pa je sedaj s svojim ravnanjem praktično odvzela rajonskim svetom obvezno posvetovalno vlogo glede gradbenih dovoljenj.

Zgodilo se je, da je občinski odbor vzel na znanje in dejansko osvojil mnenje oddelka za urbanistiko, po katerem ni potrebno da o sklepih, o katerih ne razpravlja občinski svet, ne razpravljajo niti rajonski sveti. Zanje čase se namreč dogaja, da občinska uprava ne zahteva mnenja rajonskih svetov za gradbena dovoljenja na tistih področjih, kjer ni potrebna lotizacija, rajonske svete pa naproša za mnenje o gradbenih dovoljenjih, kjer so lotizacije nujne. S takim zadržanjem občinska uprava v bistvu samovoljno spreminja pravilnik rajonskih svetov, zaradi česar tudi sklep o prizivu zahodnokraškega, ki so ga podprli svetovalci vseh strank. Zahodnokraški rajonski svet v prizivu tudi ugotavlja, da bi moral občinski odbor najprej predlagati popravek o spremembi pravilnika ter da bi se nato po mnenju rajonskih svetov moral o njem izreči tudi občinski svet; gre torej za očitno kršitev pra-

vilnika. Zahodnokraški rajonski svet je obenem odločen sprejeti tudi druge pobude — kot na primer priziv na deželno upravno sodišče — za spoštovanje pravilnika.

Na isti seji je rajonski svet tudi soglasno sprejel resolucijo (zanjo sta glasovali skupini KPI in SSK, ostale pa se niso udeležile glasovanja), s katero v bistvu odklanja možnost gradnje termoelektrarne na premog v Osapski dolini.

Ravno tako je soglasno izrazil negativno mnenje o proračunu Krajevnih zdravstvenih enot za letošnje leto; rajonski svet je namreč prejel le finančno poročilo in ne politično - programskega, zaradi česar ni moral oceniti zdravstvene politike, ki jo KZE predlaga za tržaško pokrajino. Oh, tej priložnosti je rajonski svet obvestil pristojnega občinskega odbornika za zdravstvo in higieno o potrebah zahodnega Krasa, predvsem pa je ugotovila, da je zdravstvena oskrba v naši pokrajini na vseh ravneh neprimerna in nezadostna in da proračun ne predvideva nobene izboljšave. Poleg tega so svetovalci ugotavljali vse večjo birokratizacijo uradov SAUB, ki povzroča največje težave starejšim osebam.

● **Pokrajinska sekcija vsedržavnega združenja obrtnikov** obvešča, da bo danes ob 18. uri v zadrugi gostilni na Kontovelu, javno zborovanje obrtnikov podeželja, ob štiridesetletnici ustanovitve združenja.

Aquila: preprečiti neutemeljena upanja

V zvezi z včerajšnjo splošno stavko oziroma z razvojem položaja v rafineriji Aquila je pokrajinska zveza CGIL - CISL - UIL izdala daljše tiskovno sporočilo glede sklepa družbe Total, da ne bo takoj izvedla napovedanega množičnega odpusta zaposlenih. Iz globje preučitve izjav pooblaščenega upravitelja Laporteja namreč po mnenju sindikatov izhaja, da Total ne bo prekinila predvidenega in že začete postopka za odpuste, ki jih je po Laportejevih besedah že moč izvesti. To pa pomeni, da gre samo za omejen sklep o tem, da odpustov ne bodo pri priči uresničili, ker je sindikat pristal, da se bo ravnal po postopku, predvidenem v sporazumu iz daljnjega leta 1965. Pri CGIL - CISL - UIL zato opozarjajo, da ne kaže v tisku in javnih nastopih zbuhati neutemeljenih pričakovanj in tako povzročati še večjo zmešnjavo v tem težkem trenutku.

Tovarniški svet Tržaškega arzenala pa je na načelnike svetovalskih skupin v tržaškem občinskem oziroma pokrajinskem svetu naslovil protest zaradi neupolne in neprimerne resolucije, ki jo je o aktualnih tržaških gospodarskih razmerah izglasoval tržaški občinski svet, in zaradi — po njegovem mnenju — škandaloznega zadržanja pokrajinskega sveta, ki za razpravo o tržaškem gospodarstvu ni porabil niti ene same minute.

● **V soboto, 19. aprila**, bodo v galeriji Tribbio - Rettori odprli razstavo Villibossijevih kiparskih in grafičnih del. Javnosti bo na razpolago tudi katalog, za katerega je poskrbel kritik Giulio Montenero.

pismo uredništvu

Spoštovani gospod urednik
Bogumil Samsa

V zvezi s komentarjem, ki ste ga objavili v četrtek, 10. aprila, o pripravi na kongres SSK, bi Vas rad opozoril na netočnost, ko govorite o laičnem in konfesionalnem delu stranke. Ni mi namreč znano, da bi se kak del stranke skliceval na kako vero ali veroizpoved, zato je delitev na »laični« in »konfesionalni« del v tem smislu netočna in napačna. Poleg tega smo v SSK vsi laiki, tudi verni ki, če ste mislili na te.

Marij Maver
kandidat v svet SSK

Vsem pa je znano, da se Slovenska skupnost deli na tri struje, ki jih je težko razumljivo označiti. Sklicevanje na stare »klerikalce« in »liberalce« je seveda že prazgodovina, povrh pa bi bilo žaljivo in neumestno; na Slovensko ljudsko gibanje je najbrže zgodovinsko bolj točno, tak je tudi povojni izvor in oznaka, toda že zaprašena — pozabljena; na »enotna lista«, kot je šlo preštevavanje ob enem zadnjih kongresov, je že tako pozabljeno, da bi morda razumel komaj kak redek kandidat, večina bralcev gotovo ne. Uporabil sem pač dokaj splošno razširjeno in približno oznako, za katero pa še zdaleč ne menim, da je vseobsegajoča in povsem točna.

B. S.

Zanimivo predavanje prof. Josipa Tavčarja v Slovenskem klubu

LEPO JE PREDVSEM TISTO KAR PRIHAJA IZ SRCA

Slovenski klub je v torek priredil zanimivo srečanje s prof. Josipom Tavčarjem na temo: »Viri poezije«. Naslov je sam po sebi precej nejasen, vendar ga je gost večera precej natančno razložil. Najprej si je predavatelj postavil vprašanje, o katerem smo prav gotovo tudi sami že razmišljali: Kaj je lepota? Zakaj nam neka stvar ugaja? S takšnim vprašanjem, ki nima in ne more imeti točnega odgovora, so se ukvarjali tudi najpomembnejši filozofi v vsej človeški zgodovini.

Po teh uvodnih besedah je prof. Tavčar prebral nekaj krajših odlomkov poezij, ki veljajo za najlepše v celotni človeški literarni zgodovini. V poštve je vzel pesnika Goetheja, ali Shakespeareove sonete, Marlowa ter tudi našega Prešerna ter skušal med njimi najti neke skupni imenovalec, nekaj, kar vse te pesnike različnih dob združuje. Prof. Josip Tavčar je torej izrekel trditve, da je lepo to, kar vzbuja čustveno ganjenost. In prav to je značilnost pesnikov največjega formata, avtorjev najlepših pesmi. Vsaka njihova vrstica izraža željo po miru, osuplost nad lepoto narave, pa tudi željo po smrti, ki je nerazdružljivo zvezana z občutkom minljivosti, ter končno ljubezen do življenja. Kaj je druge-

ga Shakespeareov »biti ali ne biti«, kot izraz človekove razpetosti med življenjem in smrtjo, in ravno zato nas ta, na videz preprost stavek, prav posebno čustveno prizadene.

Za orientalsko poezijo pa ta kriterij ne velja. Življenjska filozofija teh narodov se razlikuje od nase po tem, da je pri njih življenje posameznika kaj malo pomeni — važna je le ohranitev rodu, vrste. Tako se tudi dimenzija časa, ki je pri nas zelo ozka, v tej tuji poeziji povsem razširi — čas postane univerzalen. V našem, tako imenovanem civiliziranem svetu, pa prevzema čas individualistično podobo in prav ta značilnost spremlja vse dobe dekadence, tako umetniške kot človeške.

V današnjem svetu je prav težko najti zanesljiv estetski kriterij. Najzanesljivejša pa so vsekakor ljudske pesmi — tudi pri njih izhaja čustvena ganjenost iz občutka časa iz človekove minljivosti.

Prof. Tavčar je svoje zanimivo predavanje zaključil s trditvijo, da tudi danes lahko gane (in torej ugaja) le tisto, kar upošteva človeška čustva, kar prihaja iz srca, in to je kriterij, ki ga sodobni in nadvse številni »enodnevni« pesniki navadno ne upoštevajo. HJ

V soboto in nedeljo bo v gosteh zbor iz Clusoneja pri Bergamu

V soboto, 19. in nedeljo, 20. aprila bo na Proseku in v gledališču France Prešeren v Boljuncu pel moški zbor IDICA iz Clusoneja (Bergamo).

Lombardijski pevci bodo gostje MPZ Vasilij Mirk s Proseka - Kontovela in Tržaškega okteta. Na koncertu v Boljuncu pa bo sodeloval tudi moški zbor Fran Venturini od Domja.

Prijateljstvo med zborom IDICA, »Mirkom« in Tržaškim oktetom je vzkilo v maju 1982, ko sta naši pevski skupini sodelovali na tretjem mednarodnem zborovskem festivalu v Clusoneju. Odtlej so ostali pevci v prijateljskem stiku in sedaj je dozel čas za nastop IDICE pri nas.

Zbor IDICA so ustanovili 25. decembra 1957. Štel je približno 30 pevcev, ki niso imeli drugih ambicij kot to, da bi se včasih sestali in ubrano zapeli pesem ali dve. Že od samega začetka je vodstvo prevzel Kurt Dubiensky, po rodu Dunajčan, predan in prefinjen glasbenik, ki vodi zbor še danes. Skupina je začela rasti in se razvijati, iz vsakega zbora se je razvil soliden ansambel s širokim repertoarjem, ki je kmalu prekoračil ne samo pokrajinske in deželne, temveč tudi državne meje. V 29 letih delovanja je zbor IDICA obkrožil ves svet. Leta 1964 je pel v Zimryi v Izraelu in prejel zlato palmo za svoje pevske dosežke. Leta 1968 je pel

v Mehiki na svetovnem festivalu folklorne, ki se je odvijal v času olimpijskih iger. Nato so si sledile turnee po Nemčiji, Franciji, Španiji, Holandski, Švici, Angliji in Grčiji.

Leta 1974 je zbor sprejel papež Pavel VI. V zadnjih dveh letih pa je nastopal v Romuniji in na Madžarskem, kjer je na mednarodnem tekmovanju Vojer je na Budimpešti prejel prvo nagrado.

Od leta 1972 organizira v Clusoneju vsakih pet let mednarodni pevski festival, na katerem se srečuje na stotine pevcev iz vseh držav Evrope, tako z vzhoda kot z zahoda.

Zbor IDICA prenaša po svetu planenico miru, prijateljstva in sodelovanja med ljudmi različnih jezikov in kultur, odlikuje ga predanost k petju, ne samo svojih pesmi, temveč tudi pesmi vseh narodov sveta. Zbor IDICA bo med svojim bivanjem v Trstu sodeloval tudi pri nedeljski maši na Opčinah, obiskal bo Kraško hišo v Repnu in se poklonil žrtvam nacifašizma v Spomeniškem parku v Dolini.

● **Krožek za politične in družbene vede** Ch Guevara prireja jutri ob 18. uri v Ul. Madonnina 19 srečanje na temo: »Živeti na omejenem planetu«. O ekoloških vprašanjih bo govorila izvedenka Laura Conti.

Apel predsednika Scarpe političnim silam

Preverjanje nove koalicije spravlja v škripce tudi KZE

Razkol znotraj LpT je sprožil velike težave tudi na področju zdravstva, saj je podpredsednik upravnega odbora Krajevne zdravstvene enote De Rota sporočil predsedniku KZE Scarpi svojo odločitev, da pristopi k novoustanovljeni stranki Giannija Giuricina. Preverjanja na politični ravni za sestavo nove koalicije v krajevnih upravah se tako odražajo tudi v KZE, kjer pa ni veliko časa za razmišljanje. Potrebni so hitri ukrepi, saj bi morala KZE že decembra lani odobriti izvršilni načrt za organizacijo zdravstvenega sistema v Trstu za naslednja tri leta. Termin je takrat bil preložen na 19. april, sedaj pa so vsi sklepi spet v zraku, saj ni več jasno, kdo ustvarja večino. Predsednik Scarpa je predčerašnjim izdal tiskovno sporočilo, v katerem vabi vse politične sile, naj se zavzamejo za uresničitev tega operativnega načrta.

Odprtih vprašanj je še in še, dovolj je, da spomnimo na deželni sklep, da se bistveno okрни delovanje prevmoških oddelkov v bolnišnici pod Obeliskom, oddelek za urgentno kirurgijo v glavni bolnišnici, da se skrci finančni prispevek otroški bolnici Burlo Garofolo in slednjič že več kot razglašena perspektiva znižanja števila bolnišniških postelj in ohranjanje sedanjega (prenizkega) števila osebja. V zvezi s temi vprašanji so bili v Trstu že protesti in številne manifestacije, glavni zdravstveni organ pa ni storil ničesar. Tudi 19. april, drugi datum, ko bi KZE morala izdelati za

deželo svoj operativni načrt ne bo spoštovan. Scarpa v sporočilu namiguje, da je za ta zastoj kriv razkol v LpT. Pri tem pa se porojava vprašanje; zakaj do sklepa ni prišlo decembra, ko v Listi še ni prišlo do tako radikalnih sporov. Vsekakor je obvezna ugotovitev, da je zdravstvo državljanov še enkrat grešni kozel političnih zapletov, kar je v moderni državi res nedopustno.

Fašisti pomazali Ljudski dom na Pončani

Fašistični skrajneži so bili v noči med torkom in sredo spet »na delu«. Pri Pončani so pomazali tamkajšnji Ljudski dom. Domačini so že dan kasneje na skupščini ostro protestirali zoper stopnjevanje fašističnih mazaških akcij. Črnuhi so pred dnevi pomazali spomenika padlim v NOB pri Domju in pri Sv. Ani s protijudovskimi napisi pa so popisali pročelje šole židovske skupnosti pri Sv. Justu.

Tržaška federacija KPI je v tej zvezi izdala tiskovno sporočilo, v katerem zahteva naj policijski organi okrepijo nadzorstvo nad sedeži demokratičnih ustanov v nočnih urah, obenem pa opozarja, da bi moralo tržaško sodstvo odrediti preiskavo o teh dogodkih in izslediti krivce.

Generalni konzul Mirošič obiskal Društvo Slovencev miljske občine

Generalni konzul SFRJ v Trstu Drago Mirošič je pretekli tork v spremstvu konzula Vlaste Valenčič obiskal Društvo Slovencev miljske občine. Srečanje je bilo v Slovenskem centru v Miljah. Predsednik Društva Kiljan Ferluga je pozdravil gosta in mu v kratkem nagovoru orisal delovanje društva.

Generalni konzul Mirošič se je zahvalil za sprejem in izrekel odbornikom in članom Društva vse priznanje za dragoceno kulturno poslanstvo, ki ga opravljajo v tem predelu zamejstva. Predsednik društva Ferluga je zatem izročil Mirošiču društveno značko, lepo spominsko sliko in cvetje.

V čast visokemu gostu je nato mešani pevski zbor Jadran, ki ima prav ob torkih svoje redne vaje, zapel nekaj pesmi, večer pa je minil v prisrčnem in tovariškem vzdušju.

Še o zasedanju občinskega sveta

Poročali smo že o ponedeljkovi izredni seji tržaškega občinskega sveta, posvečeni tržaškemu gospodarstvu, o katerem se je razvila kar šest ur trajajoča razprava, ki pa je zaradi omejenega prostora žal nismo mogli v celoti povzeti. Opozorili smo na nekatere najznačilnejše pogoje, danes pa omenimo še razpravo odbornika SSK Lokarja, ki je poudaril, da globoke krize ne bo moč odpraviti, ne da bi premostili dosedanjno prevladujočo miselnost in se podali na pot globokih sprememb kulturnega značaja v širokem smislu besede. To pa pomeni premagati strahove, zaprtje in zabarikadiranje, ki temeljijo na domnevni zgodovinski večvrednosti, in pri čemer je »zgodovinski le spomin na dve desetletji, zaključeni pred 40 leti«. Stojimo pred izbiro — je dejal Lokar — ali iti po poti popolnega zaprtja (najprej do slovenske manjšine) ali pa se odpreti in torej izbrati razvoj. »Za nas Slovence,« je zaključil govornik, »bo izbira lahka: že pred dolgim časom smo se odkrito odločili in angažirali za odprto vlogo našega mesta.«

Naj še dodamo, da so se načelniki svetovalskih skupin in odbor dogovorili za čimprejše sklicanje posebne komisije za gospodarska vprašanja,

● **Rajonski svet za Kjadin in Rocol** se bo sestal na redni seji danes ob 19. uri na svojem sedežu v Ul. dei Mille 16. V zvezi z vprašanji o šolski problematiki bo zanimivo mnenje odbornika Vattovanijs, ki je najavil svojo prisotnost.

Odpri razstavo »Otroci Njegovega Veličanstva«

Kako je Marija Terezija skrbela za sirote

V torek zvečer so v Ljudski knjižnici odprli razstavo »Otroci Njegovega Veličanstva«, ki sta jo pripravili docenta psihologije na tržaški univerzi Diana De Rosa in Leonardo Trisciuzzi. Oba se že vrsto let ukvarjata s problemi doraščajoče mladine in sta tudi napisala zanimivo knjigo na temo zapuščenih otrok, tokrat pa sta se opredelila za zgodovinsko raziskavo v zvezi z zapuščenimi otroci v osmemnajstem stoletju na Tržaškem.

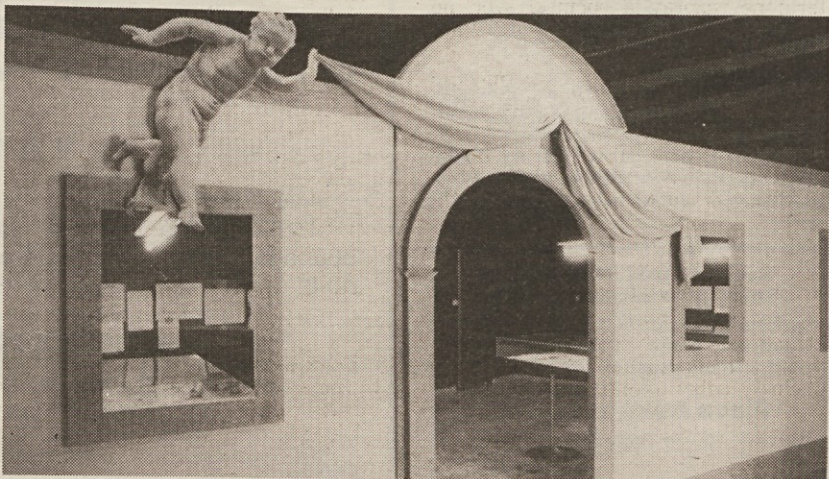
V tistem času (leta 1769) je cesarica Marija Terezija dala zgraditi novo tržaško bolnišnico. Ta je bila v območju med današnjim Trgom Oberdan in Ul. Carducci in je delovala kot bolnišnica razmeroma malo časa. Turki so namreč pritiskali na meje avstro-ogrškega cesarstva in Jožef II. je iz strateških razlogov spremenil bolnišnico v vojašnico.

Kljub njenemu sorazmerno kratkemu obstoju, pa je prav tržaška bolnišnica Marije Terezije glavna tema omenjene razstave. V to »socialno bolnišnico« so se namreč zatekali, poleg seveda bolnikov, tudi hčerači, psihično prizadeti, onemogli, pohabljeni, prostitutke ter nezakonske matere, ki so potem puščale svoje otročičke kar v bolnišnici.

O tem, kako je Marija Terezija skrbela za te otročičke, pa tudi za tiste dojenčke, ki so jih revne ali zapuščene matere puščale na »kolesu izpostavljenih«, sta prof. Diana De Rosa in Leonardo Trisciuzzi zbrala obilo arhivskega materiala. Deloma so to viri iz državnega arhiva, deloma pa so to izvorni dokumenti, ki so jih odkrili med selitvijo uradov mestne bolnišnice na Katinaro.

K arhivskim virom spadajo razstavljeni dokumenti, med katerimi tudi po-

godbe slovenskih dojlj z avstro-ogrsko upravo. Pravo odkritje pa so predmeti velikega socialnega in zgodovinskega pomena, polovice »kordelet«, nogavic, podobice ali denarčkov, ki so jih matere puščale na dojenčkih. Potihem so nekatere upale, da bodo kdaj le premostile življenjske stiske in ponovno našle zapuščeno bitje, kar pa se ni dogajalo pogostokrat. Največkrat so dojlje dobivale, po podpisu posebne pogodbe, nekaj denarja za pogreb dojenčka

Na pokrajini podelili nagrade učencem natečaja za varstvo mesta in okolja

Aprila lani je tržaška pokrajinska uprava, skupno s šolskim skrbništvom, razpisala za šole tega območja risarski natečaj na temo zaščite in varstva okolja Trsta in Krasa. Učenci so se lahko natečaja udeležili z risbami in gesli, ki bi jih potem pokrajina uporabila v boju proti onesnaženju morja, mesta in njegove okolice, v opozorilo meščanom, pa tudi turistom, ki prihajajo v naše mesto.

Med šolami, ki so se udeležile natečaja, sta bili tudi osnovni šoli Fran Saleški Finžgar iz Barkovelj in Alojz Gradnik z Repentabra. Obe sta na natečaj poslali več risb, šola iz Barkovelj kar 22, ki so jih na pravili lanskeletni učenci drugega, tretjega in četrtega razreda.

V ponedeljek popoldne so v razstavnici galeriji v poslopju tržaške pokrajinske uprave razdelili priznanja in knjižne nagrade dijakom za najboljše risbe. Prejeli so jih v glavnem dijaki nižjih srednjih šol, dve

pohvali pa sta šli učencema italijanskega oddelka osnovne šole Alojz Gradnik z Repentabra.

Nagrajenca in njihove vzgojitelje je v imenu pokrajinske uprave pozdravil odbornik za ekologijo Mario Martini, ki je tudi povedal, da bodo vse šole, ki so se udeležile natečaja, prejele posebno diplomu, vsa dela pa bodo razstavili v prostorih tržaškega velesejma, ko bodo 26. aprila tu odprli razstavo »Natura 86«.

Na natečaju so torej prevladovali v glavnem dela in risbe nižješolcev, s katerimi se osnovnošolci seveda niso mogli kosati. Zato pa lahko rečemo, da so bili osnovnošolci zelo izvirni pri izbiri gesel za boj proti onesnaženju in za varstvo Krasa in morja. Več napisov barkovljanske šole je bilo dvojezičnih, nekaj zelo duhovitih in nekonvencionalnih, pa tudi vsebina risb je bila močno razgibana in raznolika.

Razstava v omenjeni galeriji bo odprta za občinstvo še ves teden, in sicer od 9. do 12. in od 17. do 19. ure.

● **Včeraj zjutraj** je 27-letni Gianfranco Coretti iz Ul. Umago 16 prečkal Reško cesto, ko ga je z avtom povozil 72-letni Ottone Coretti iz Škedenja, Ul. di Servola 38. V nesreči si je ranjenec zlomil nogo in se udaril po sencu. Okreval bo v 60 dneh.

Sklep miljske občinske uprave: napredovanje le za 19 uslužbencev

Spor med miljsko občinsko upravo in sindikatom občinskih uslužbencev CGIL se na včerajšnji izredni seji miljskega občinskega sveta ni povsem rešil. Občinski svet je namreč sprejel sklep o službenem napredovanju le za 19 občinskih uslužbencev, medtem ko je sindikat CGIL zahteval 73 napredovanj. Občina je namreč sprejela napredovanje le za tiste, ki so po njeni oceni doslej opravljali naloge, ki spadajo v višjo delovno kategorijo.

Pričakovanje za sejo občinskega sveta je bilo veliko, kot je pričala številna publika. Zaradi prekinitve pogajanj med občinsko upravo in sindikatom občinskih uslužbencev CGIL so šoferji občinske uprave oklicali stavko za neodločen čas (včeraj so jo sicer preklicali), tako da so se od ponedeljka na cestah kopičile smeti, šolabus ni vozil, šoferji pa niso prevažali 200 dnevniš obrokov, ki jih občina deli šolam.

Stališča občinske uprave je predstavil odbornik za osebje Campagna. Potrdil je namen občinske uprave, da čimprej pripravi interne natečaje, ki bodo dali uslužbencem boljše delovne perspektive. Dodal je, da so bili prisiljeni v tako omejevalno rešitev, saj so v Miljah izdali kar 54 odstotkov občinskega proračuna za stroške osebja (poprečno gre v Italiji v ta namen 40-44 odstotkov) in bi splošno napre-

dovanje (in torej višji dohodki) pomenili prehud udarec občinskemu proračunu.

Predstavniki opozicije so, z različnimi otenki, grajali občinsko upravo, češ da njeni sklepi niso plod načrtovanja in napovedali nasproten gles. Sklep so potrdili predstavniki večine, vzdržal pa se je misovec.

Danes bodo zborovali občinski uslužbenci, ki bodo izrekli svoje mnenje o sklepu.

razna obvestila

KD Slovenec Boršt - Zabrežec vabi na masovni sestanek za pripravo na 1. maj, ki bo v srenjski hiši v Borštu v ponedeljek, 21. t.m., ob 20.30.

Društvo naravoslovcov in tehnikov »Tone Penko« prireja ob 10-letnici potresa v Furlaniji predavanje na aktualno temo »Potresi«. Govoril bo dr. Peter Suhadolc. Predavanje bo v sredo, 30. t.m. ob 20.30 v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3.

REDNA SEJA odbora Slavističnega društva bo v četrtek, 24. t.m., ob 18. uri na ZSKD. Dnevni red: Trubarjeva proslava, Cankarjevo priznanje, učbeniki.

nismo imeli v zadnjih dneh tako hladnega vremena. Nekaj škode so seveda kot vedno že napravili vandali, ki so nekatere sadike kar odnesli, ali jih uničili.

Želeti je sedaj, da bi se vreme izboljšalo, da bi se cvetje na gredah in zelenicah razbohotilo, da bi znali to bogastvo meščani ohraniti in da bi bilo naše mesto v tem času resnično »rožnato« in lepo.

prireditve

KD Royte Kolonkovec — Ul. Montesernio 27 priredi v soboto, 19. t.m., ob 20. uri večer »Harmonike in tamburice«. Nastopata harmonikaški ansambel F. Venturini pod vodstvom Suzane Žerjal in Tamburaška skupina iz Boljuna pod vodstvom Draga Žerjala.

KD I. Grbec — Škedenj priredi v soboto, 19. t.m., ob 20.30 LOVSKI VEČER. Ob predvajanju filma na lovsko temo in razstavi nagačenih živali, bo sodeloval moški lovski pevski zbor Dohodob pod vodstvom Janka Simonete. Vabljeni!

Kriški mladinski krožek vabi danes, 17. t.m., ob 20.30 v malo dvorano Kulturnega doma A. Sirk v Križu na predstavitev združenja AVAB - Associazione volontari antincendio boschivi.

† Naš dragi

Stanko Mislei

nas je zapustil v 75. letu starosti.

Pogreb bo jutri, 18. t.m., ob 12. uri, iz proške cerkve.

Žalostno vest sporočajo neotolažljivi: žena Slava, hči Sonia, zet Giorgio ter vnuka Andrea in Marco.

Prosek, Milan, 17. aprila 1986

† Zapustila nas je naša draga mama in nona

Giovanna Zudik vd. Leva

Pogreb bo jutri, 18. t.m., ob 9.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalostno vest sporočajo hči Fioretta, zet Ottavio ter vnuki Giorgina, Daniela in Paolo.

Trst, 17. aprila 1986

POPRAVEK

Pri obletnici smrti ANTONA MILIČA, objavljeni v včerajšnji številki, je bil datum smrti zgrešen. Točno se glasi 16. 4. 1971.

Danes se je srečal z Abrahamom

MARIO DE PASQUALIS

Ob tem lepem jubileju mu želijo vse najboljše

TISKARJI ZTT

Zimska dejavnost taborniške organizacije RMV

Ob koncu zime se taborniki Rodu modrega vala predstavljajo z dvema fotografskimi priročniki o dejavnosti organizacije. Taborništvo je pesna dejavnost, ki se odvija v neprestanem stiku in delu z mladimi. Taborniki RMV so porazdeljeni v manjše sku-

pine - taborniške družine, ki delujejo na Tržaškem in Goriškem. Občasno prireajo skupne akcije. Načrt organizacije predvideva eno skupno akcijo za vse člane na mesec. Tako je bilo ob novoletnih počitnicah zimovanje RMV

v koči Vežica na Veliki planini nad Kamnikom v Sloveniji (slika na levi). 23. februarja pa je bil celodnevni izlet na sneg. Napotili so se v sosednjo Avstrijo in sicer v smučarsko središče pri Podklostru na Koroškem (slika na desni).

Učenci iz pordenonske pokrajine na repentabrski šoli A. Gradnik

Učenci osnovne šole Alojz Gradnik z Repentabra so imeli včeraj v gosteh vrstnike z osnovne šole s celodnevni poukom G. B. Moreschi iz kraja S. Paolo di Morsano al Tagliamento. Gostje iz pordenonske pokrajine so te dni na enotednem obisku v našem mestu, med katerim so si ogledali že več zanimivosti Trsta. Med obiskom so izrazili željo, da bi se poglobljeno seznanili s slovenskimi in italijanskimi šolami in tako spoznali razlike med obema šolama. Šolske oblasti so njihovi želji ugodile: učenci šole Moreschi so obiskali slovensko in italijansko šolo na Repentabru. Ob sprejemu so jim gostitelji pripravili kratek program, nato pa so se gostje v razredih združili z domačini in sledili pouku. Med to nenavadno »učno uro« so se učenci iz pordenonske pokrajine kaj kmalu naučili nekaj slovenskih besed.

Po obisku na šoli so si italijanski osnovnošolci ogledali še repentabrsko cerkev in obiskali Kraško hišo.

gledališča

VERDI
Danes ob 20. uri (red C/H) sedma predstava G. Verdijeve opere "Un ballo in maschera". Dirigent R. Giovaninetti, režija — C. Maestrini.

ROSSETTI
Danes, 17. t. m., ob 20.30 bo Stalno gledališče Furlanije - Julijske krajine predstavilo delo B. Brechta "Baal". Režija Roberto Guicciardini. V abonmaju odrezek št. 10. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Predstava traja 2 uri in 30 minut.

V Krožku za Kulturo in umetnost bo danes ob 18. uri srečanje z gledališko skupino, ki nastopa v Brechtovem delu "Baal".

Od 22. do 27. t. m., bo Teatro Nicolini predstavilo dve enodejanki H. Pintarja "L'amante", režija C. Cecchija in "Una specie di Alaska", režija G. Solarija. Predstava izven abonmaja. Za abonente popust. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CANKARJEV DOM Velika dvorana

V četrtek, 24. t. m., ob 10. in 12. uri: Simfonična matineja za glasbeno mladino Slovenije.

Mala dvorana
V ponedeljek, 21., v četrtek, 24. t. m., in v ponedeljek, 5. 5., ob 19. uri: Arhivski filmi — predvajanje nemih filmov iz arhiva SR Slovenije.

V torek, 22. t. m., ob 19. uri: Med Eskimi je življenje — predavatelj Igor Kadunc.

Okrogla dvorana

V ponedeljek, 21. t. m., ob 19.30: Večer Beethovnovih skladb in besedil. Aci Bertonec in Lenča Ferencak.

V torek, 22. t. m., ob 19. uri: Literarni večer Književne mladine Slovenije.

Srednja dvorana

V sredo, 23. t. m., ob 20. uri: Poletje v školjki — slovesna premiera novega slovenskega filma. režija Tugo štiglic.

V četrtek, 24. t. m., ob 20. uri: Salko Šarić "Ekumena" — (Privremeno pozorišče Mostar) — lutkovna predstava za odrasle.

Koordinacijski odbor mladih komunistov zahodnega Krasa

prireja v soboto, 19. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Križu plesni koncert z znano skupino

Plava trava zaborava

iz Zagreba.

Vabljeni!

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 17. aprila
RUDOLF

Sonce vzide ob 6.16 in zatone ob 19.53 — Dolžina dneva 13.37 — Luna vzide ob 11.23 in zatone ob 3.09.

Jutri, PETEK, 18. aprila
POLON

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,2 stopinje, zračni tlak 1010,7 mb raste, veter 15 km na uro severozahodnik, vlaga 82-odstotna, v jutranjih urah je padlo 0,4 mm dežja, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 10,6 stopinje.

PLIMOVANJE DANES: ob 11.14 najnižja -24 cm, ob 20.12 najvišja 22 cm.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILA STA SE: Massimiliano Mizzi, Manuel Santoro.

UMRLI SO: 83-letni Erminio Duca, 85-letna Rosa Frantz, 90-letna Maria Culot, 19-letni Stefano Conforti, 80-letni Herbert Blaschevitsch, 79-letna Giovanna Zudik, 63-letna Azzolina Aldrigo, 86-letna Riccardina Civita.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 14., do sobote, 19. aprila 1986

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30) (tudi od 13.00 do 16.00)

Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino (Sv. Ivan), Mazzinijev drevored 1 — MILJE.

OPČINE (tel. 213—718) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

(od 19.30 do 20.30)

Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, Ul. Alpi Giulie (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Mazzinijev drevored 1 — MILJE.

OPČINE (tel. 213—718) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

(od 20.30 do 8.30 — nočna služba)

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Mazzinijev drevored 1 — MILJE.

OPČINE (tel. 213—718) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

koncerti

Glasbena matica — Sezona 1985/86. 8. abonmajski koncert. Jutri, 18. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu APZ TONE TOMŠIĆ iz Ljubljane. Dirigent Jernej Habjančič. Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Società dei concerti — Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 21. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil ansambel "Quartetto Borodin".

izleti

Društvo slovenskih upokojencev priredi v sredo, 23. t. m., izlet v Poreč. Potovali bomo skozi Šmarje, Marezige, Roč in Pazin, kjer bo kosilo. Vpisovanje danes, 17. t. m., ob 10. do 11. ure v prostorih v Ul. Cicerone 8 (opozarjamo na datum zapadlosti potovalnih dokumentov).

SKD Slavec — Ricmanje priredi v petek, 25. t. m., izlet v Cerkno. Vpisovanje danes, 17. t. m., ob 20. uri v Kulturnem domu v Ricmanjih.

mali oglasi

PRODAM skoraj nov motorni kopač nibi, 12 KS. Tel. na št. 040/814—564.

GOSTILNA na vzhodnem Krasu išče natakarico s prakso. Tel. na št. 040/226-301.

PRODAM renault 9 po ugodni ceni, prevoženih 4.500 km. Tel. na št. 040/824—381.

PRODAM opel 1000 S kadett familiare, letnik '78, prevoženih 28.000 km, v odličnem stanju. Tel. na št. 040/226-420.

PRILETNI upokojenec išče stalno, pridno in pošteno pomočnico za kuhanje in ostala lahka hišna dela. Tel. na št. 040/575-436.

MLADOPOROČENCA iščeta v Trstu tudi majhno stanovanje v najem. Tel. na št. 040/568-037 - v uradnih urah.

OSMICO je odprl Just Škerlj v Saležu št. 44. Toči belo vino in teran.

PRODAM plastični motorni čoln, 4 m, z motorjem evinrude 20 KS, za štiri osebe, pogonska naprava in volan z razstavljenim pokrovom za 2.500.000 lir. Tel. na št. 413—576.

PRODAM 20 stotov nebaliranega sena. Tel. na št. 040/227—411.

PRODAM travnik v Ricmanjih, 3500 kv. m - prodam hišo z garažo in kletjo v Ricmanjih. Tel. na št. 040/281-230 v popoldanskih urah.

PRODAM BMW 520, letnik 1978, bele barve v zelo dobrem stanju s hifi-stereo napravo, edini lastnik. Tel. na št. 211—505.

DNE 11. t. m. se je izgubil psiček Yeki, eno leto in pol star, okoli vratu nosi pasek proti bolham. Ima svetlorjavno—črno kratko dlako. Registriran v Dolini št. 00053. Lepa nagrada za najditelja. Tel. na št. 040/228-260 ali 228—232.

IZGUBILA se je govoreča papiga sive barve s temnordečim repom, sliši na ime Artù. Najditelj naj telefonira na št. 911—787 v večernih urah. Nagrada.

PRODAM renault 5 GTL letnik novembra 83 v odličnem stanju. Telefonirati med urnikom trgovine na tel. (0481) 311-77.

IZKUŠENA URADNICA import—export z delovno prakso v Jugoslaviji, znanjem slovenščine, nujno išče zaposlitev. Tel. na št. 040/200—970.

PRODAM gorilnik na plin riello za centralno kurjavo. Tel. na št. 422—128.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

IVAN CANKAR

Pohujšanje v dolini šentflorjanski

Režija: JOŽE BABIČ

danes, 17. t. m., ob 10.30
jutri, 18. t. m., ob 11. uri

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

Ciklus predavanj 1986

Podobe srednjeevropske stvarnosti

ALESSANDRO DAMIANI
GUIDO MIGLIA

Istrski Italijani

Danes, 17. aprila, ob 18. uri

Trst - Trgovinska zbornica
Ul. San Nicolò 5.

TKGalerija

Ul. sv. Frančiška 20

Vas vabi jutri, 18. t. m., ob 18. uri na otvoritev razstave

SILVESTER KOMEL pregledna razstava

Monografijo o umetniku bo predstavil umetnostni kritik STANE BERNIK.

kino

ARISTON - Danes AIA. Jutri Teden českoslovaškega filma.

EXCELSIOR I - 16.30, 22.00 La mia Africa, dram., ZDA 1985, 150'; r. Sydney Pollack; i. Meryl Streep, Robert Redford.

EXCELSIOR II - 17.30, 21.45 A cena con gli amici, dram., ZDA 1983, 107'; r. Barry Levinson; i. Mickey Rourke, Steve Guttenberg.

FENICE - 17.00, 22.15 Yuppies - i giovani di successo, kom., It. 1985, 105'; r. Carlo Vanzina; i. Jerry Calà, Massimo Boldi.

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 La veneziana, er. dram., It. 1986, 125'; r. Mauro Bolognini; i. Laura Antonelli, Jason Connery. □

MIGNON - 16.00, 22.15 Taron e la pentola magica, ris., ZDA 1985, 80'; r. Ted Berman, Richard Rich, prod. Walt Disney.

EDEN - 15.20, 21.30 Iniziazioni in Vogliosità morbosa, porn. □ □

CAPITOL - 15.45, 22.00 L'onore dei Prizzi, dram., ZDA 1985, 108'; r. John Huston; i. Jack Nicholson, Kathleen Turner.

ALCIONE - 15.30, 22.10 007, bersaglio mobile, pust., VB 1985, 100'; r. John Glen; i. Roger Moore, Grace Jones.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.10 Impiegati, kom., It. 1985, 95'; r. Pupi Avati; i. Claudio Botosso, Luca Barbareschi.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Scuola di medicina, kom., ZDA 1985, 100'; r. Alan Smithee; Parker Stevenson, Geoffrey Lewis.

VITTORIO VENETO - 16.45, 22.00 Nudo e crudele, dok., It. 1984, 90'; r. Albert Thomas. □

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 Nove settimane e 1/2, er. dram., ZDA 1985, 120'; r. Adrian Lyne; i. Mickey Rourke, Kim Basinger. □

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Sogni bagnati di mia zia, porn. □ □

RADIO - 15.30, 21.30 I piaceri proibiti di Jeanette e Vanessa, porn. □ □

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □ □

menjalnica

NAKUPNI TEČAJI 16.4.1986

Ameriški dolar	1.530.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	681.—	Švicarski frank	815.—
Francoski frank	212.—	Avstrijski šiling	97.—
Holandski florint	605.—	Norveška krona	215.—
Belgijski frank	32,50	Švedska krona	212.—
Funt sterling	2.300.—	Portugalski eskudo	10.—
Irski sterling	2.060.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	183.—	Avstralski dolar	1.070.—
Grška dramma	10.—	Debeli dinar	3,80
Kanadski dolar	1.090.—	Drobni dinar	3,80

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 61446 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

KMEČKA IN OBRтна HRANILNICA IN POSOJILNICA V NABREŽINI z. z n. j.

VABILO

Spoštovani člani!

Vljudno ste vabljeni, da se udeležite rednega letnega občnega zbora, ki bo v prvem sklicanju dne 19. aprila 1986 ob 8. uri in v drugem sklicanju v

NEDELJO, 20. APRILA 1986

ob 9.30 v ŽUPNIJSKI DVORANI v Nabrežini št. 90

UPRAVNI SVET

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

Roma — Via G.B. Martini 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

Po izžrebanju, ki je bilo 14. aprila 1986, ter v smislu zakonskih predpisov in pravilnika bodo s 1. julijem 1986 vnovčljive pri običajnih poverjenih zavodih obveznice, ki so vključene v sledeče serije:

naslov posojila	serija št.
6% 1966-1986 II. emisija (Ferraris)	11 - 14 - 18 - 22 - 24 - 43 - 61 - 68 - 86
6% 1968-1988 II. emisija (Fermi):	11 - 18 - 24 - 46 - 51 - 63 - 77 - 82 - 96 - 97 - 99 - 141
6% 1969-1989 II. emisija (Ohm):	15 - 36 - 38 - 58 - 96 - 103 - 106 - 127 - 135 - 136 - 139 - 149
7% 1972-1992 II. emisija (Watt)	19 - 40 - 41 - 51 - 53 - 78 - 93 - 103 - 120 - 122 - 191 - 193 - 210 - 212 - 215 - 240 - 263 - 278 - 293
9% 1974-1994	8 - 19 - 30 - 65 - 74 - 125

Obveznice, ki bodo predložene v izplačilo, bodo morale biti opremljene s kuponom z zapadlostjo 1. januarja 1987 in naslednjimi. Vsota morebitnih manjkajočih kuponov se bo odštela od vsote dolžnega kapitala.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Ob izidu zanimive knjige »Ženske in diskriminacija«

“Ali so že zbrisani vsi sledovi skrajno ponižujočega položaja žensk, ki se kot rdeča nit vleče skozi zgodovino, ne da bi mnogi zgodovinarji to sploh omenjali? Je socializem, ki se ob mnogih ovirah vendarle uveljavlja kot zasnova drugačnega življenja, izoblikoval bolj humane razmere za položaj žensk? Se zmanjšujejo možnosti za izkoriščanje vseh ljudi, moških in žensk?” Ta in podobna vprašanja si zastavljajo avtorice knjige “Ženske in diskriminacija” v njenem kratkem predgovoru. Knjiga je izšla januarja letos v založbi Delavske enotnosti in sicer v zbirki Človek - družina - družba.

O čem knjiga piše pove naslov; namen avtorica pa seveda ni, da bi o zastavljeni temi povedale prav vse, kar je na približno 150-ih straneh, kolikor jih šteje knjiga, to nemogoče. Zato pa skuša odgovoriti na del vprašanj - nekaj smo jih navedli uvodoma -, ki vznemirjajo vse tiste, ki se z določeno danostjo ne morejo ali nočejo sprijazniti. V predgovoru so zato avtorice zapisale: “Namen knjige je osvetliti nekatere značilnosti zgodovinske poti spreminjanja položaja žensk od patriarhalno samoumevnega do enakopravnega v vseh razsežnostih življenja. Živimo zdaj in tu, vendar je z nami preteklost, v nas pa zasnove prihodnosti...”

Raziskave in razmišljanja za knjigo je prispevalo več avtoric, prispevke pa je uredila Maca Jogan. Če jih naštejemo po vrsti kot so v knjigi porazdeljeni njihovi prispevki, so pri knjigi Ženske in diskriminacija sodelovale Maca Jogan, Jasna Fischer, Polonca Končar, Maja Košak, Tanja Renner, Katja Boh in Vida Milošević.

Knjiga je pravzaprav rezultat dveh različnih pobud, zato tudi ni zasnovana enovito. V prvi vrsti je otrok seminarja Aktualni vidiki spreminjanja položaja žensk v SR Sloveniji, ki je bil sredi novembra 1983 na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani. Predelani prispevki s tega seminarja so zbrani v drugem delu knjige,

medtem ko so v prvem delu objavljene predelane in dopolnjene oddaje Osvobajanje žensk in spreminjanje družine, ki so jih predvajali po Radiu Ljubljana v sklopu oddaj Aktualni problemi marksizma jeseni 1983.

Zato da vsaj na kratko predstavimo vsebino knjige je najbolje, če navedemo naslove prispevkov posameznih avtoric. Kot rečeno je prvi del splošnejšega značaja, v drugem pa se prispevki bolj specifično nanašajo na položaj žensk v Sloveniji. Maca Jogan je avtorica dveh prispevkov in sicer uvodnega Ženske na poti od delne družinske do celotne družbene uveljavitve in tretjega po vrsti Emancipacija žensk kot sestavina množične zavesti.

V nedavno slovensko preteklost se je poglobila Jasna Fischer s študijo o Spreminjanju socialne sestave v slovenskih deželah v drugi polovici 19. stoletja - Problem zaposlovanja žensk. Bolj na današnji čas pa je vezan prispevek Polonce Končar o Položaju žensk v delovnem pravu in socialni varnosti. Ubrana na temo desetletja, ki ga je ženskam namenila Organizacija združenih narodov je raziskava Maje Košak o Ženskah v deželah v razvoju. Tanja Renner se je posvetila preučevanju Uveljavljanja žensk v delegatskem sistemu. Bolj zgodovinske teme se je lotila Katja Boh z Žensko in preobrazbo družine v industrijskih družbah, medtem ko je Vida Milošević prispevala študijo o Rejništvu v SR Sloveniji.

Toliko o vsebini z željo, da bi marsikoga spodbudilo k branju celotne knjige. K razmišljanju na to temo, k nadaljnjemu samostojnemu študiju pa tudi k delovanju pozivajo tudi avtorice v prepričanju, da je osvajanje tako žensk kot moških dolgotrajen proces, ki ne more potekati brez sodelovanja mnogih. Nedvomno si dovolj poglobljenega razmisleka ob koncu drugega tisočletja ta tema zasluži, da ne bi ženske in diskriminacija še v bodoče ostala neločljiva pojma.

filmi na tv zaslonu

kinoatelje

TUONO BLU - Blue Thunder - Plavi grom, ZDA 1983.

Režija: John Badham. Igrajo: Roy Scheider, Warren Oates, Candy Clark, Daniel Stern, Malcolm McDowell. ITALIA 1, nočoj ob 20.30.

Plavi grom je šifra za helikopter na višku tehnološke inovacije, ki naj bi služil posebnim protivohunskim in protiterorističnim enotam. V preizkusni fazi zaupajo krmilo bivšemu vojaku, ki je doživel vietnamsko vojno. Z elektronskimi napravami v helikopterju odkrije naklepe vladnih funkcionarjev, ki nameravajo zanetiti upor v

getu, da bi dokazali učinkovitost plavega groma. Tako bi pripravili vlado, da nabavi večje število takih helikopterjev. Odkritje pripelje do razgibane letalske pustolovščine, ki je dobro posneta in živahno izpeljana. Vendar režiser znanih Wargames (Vojne igre) in Saturday night fever (Vročica sobotne večera) v tem filmu ne uspe na dovolj privlačen način razviti zanimive teme.

PANDORA - Pandora and the Flying Dutchman - Pandora in leteti Holandec, ZDA 1951.

Režija: Albert Lewin. Igrajo: Ava Gardner, James Mason, Harold Warrender. RAI 3, nočoj ob 22.15.

Poročeno lepoticu privlačuje skrivnostna osebnost letčega Holandca, duh mornarja, ki je obsojen na tavanje po morju, dokler ne bo neka ženska umrla zanj. Pandora zbeži od moža in se vkrcna na ladjo; sredi nevihte utone in tako vrne mir mornarjevemu duhu. Poleg Portreta Dorian Graya je to najboljši film Lewina, producenta in režiserja z dobrim smislom za kadriranje in precizno postavljanje osvetljava.

Drobec sanjskega sveta

Skrivnost vsakega ilustratorja je, da ima prost vstop v svet sanj, ki je drugim neznan in nepoznan. To še posebej velja za ilustratorje pravljic, saj je njihovo delo namenjeno otrokom, ki v svetu sanj kraljujejo.

Med najbolj priljubljene in uspešne slovenske ilustratorke pravljic sodi Marlenka Stupica s svojimi poetičnimi, včasih naivnimi risbami polnimi poezije.

Marlenka Muk - Stupica je študirala na Akademiji v Ljubljani, kjer tudi živi in dela. Kot mladinska ilustratorka je prejela že številne nagrade in priznanja. V teh dneh razstavlja svoje ilustracije v ljubljanski galeriji Društva slovenskih likovnikov.

današnji radijski in televizijski sporedi

RAI 1 10.30 Nadalj.: Colomba (3. del) 11.30 Nanizanka: Taxi 11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Zabavna oddaja: Pronto... chi gioca? 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - Tri minute ... 14.00 Pronto... chi gioca? (2. del) 14.15 Znanstvena oddaja: Il mondo di Quark 15.00 It. kronika - Kronika motorjev 15.30 Informativna oddaja: Restrukturacija in posodobitev muzejev 16.00 Risanka: Dinky Dog 16.15 Kulturne aktualnosti: Primiissima 16.55 Danes v parlamentu 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Zabavna oddaja: Magicl, risanka Rosaura 17.40 Knjižne novosti 18.10 Aktualnosti: Spaziolibero 18.30 Aktualna oddaja: Italia sera 19.40 Almanah jutrišnjega dne 19.50 Vremenska napoved 20.00 Dnevnik 20.30 Zabavna oddaja: Il bello della diretta 22.35 Dnevnik 22.45 Dokumentarec: La grande depressione 23.40 Dnevnik - zadnje vesti	RAI 2 11.55 Zabavni spored: Cordialmente 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Dnevnik - okolje 13.30 Nadaljevanka: Capitol 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Mladinska oddaja: Tandem, Super G, aktualnosti in igre 15.15 Kviz: Secondo me 16.00 Informativna oddaja: Animala da salvare 16.30 Otroška oddaja: Pane e marmellate, vmes risanka Scooby Doo e i quattro amici più 17.30 Dnevnik - kratke vesti 17.35 Iz parlamenta 17.40 Aktualnosti: Moda 18.30 Dnevnik - večerni šport 18.40 Nanizanka: Le strade di San Francisco 19.45 Dnevnik 20.20 Dnevnik - šport 20.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick 21.35 Aktualnosti: Aboccaperta 22.30 Dnevnik - večerne vesti 22.40 Dnevnik - šport 23.50 Dnevnik - zadnje vesti 24.00 Film: Sherlock Holmes soluzione setteper cento (dram., VB 1976, r. H. Ross, i. N. Williamson, R. Duvall, V. Redgrave)	RAI 3 11.45 Televideo 12.30 Nanizanka: Lettere al direttore - La figlia inventata (r. Vincenzo Gamma, i. Anna Nogara, Laura Trotter) 13.30 Tečaj ruščine 14.00 Tečaj francoščine 14.30 Milanski glasbeni popoldnevi: Mozartove in Beethovne skladbe (dirigent Giacomo Zani) 15.55 Informativna oddaja: Zgodovina - Metod in apostoli 16.25 Informativna oddaja: L'incantesimo del Lago Fucino 16.55 Glasbena oddaja: Dadaumpa - Senza rete (nastopata Milva in Gino Paoli) 18.10 Glasbena oddaja: L'orecchiocchio 19.00 Vsedrjavne in deželne vesti 19.30 Deželni programi: Spazio aperto (12. del) 20.05 Informativna oddaja: Glasbila - Klarinet v jazzu 20.30 Aktualnosti: Tre sette 21.30 Dnevnik 22.05 Film: Pandora (fant., ZDA-VB 1950, r. A. Lewin, i. Ava Gardner, James Mason, Harold Warrender)	RTV Ljubljana 9.45-14.00 Prenos iz Cankarjevega doma: X. Kongresa ZKS 17.00 Otroški spored: Slovenske ljudske pravljice - O kajzarju in njegovih sinovih 17.15 Čirule čarule: Čarobne žogice 17.20 Oddaja o X. Kongresu ZKS 17.40 Košarkarska tekma: Ježica - Partizan 18.15 Slovenska ljudska glasbila in godci: Žvegla (Glasbilo, ki ima obliko lesene flavte brez poklopcev igra še vedno Maks Herneč iz Haloz. Sam bo povedal kje, kdaj in kako se je učil igrati na žveglo, kolar Izidor Cafuta, prav tako iz Haloz, pa bo na stari leseni stružici pokazal, kako se žveglo izdeluje.) 18.45 Risanka 19.00 Danes - Oddaja o X. Kongresu ZKS 19.30 Dnevnik 19.55 Vremenska napoved 20.05 Kronika X. Kongresa ZKS 20.35 Tednik 21.05 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov. 21.10 Nadaljevanka: Nežna je noč (6. in zadnji del) 22.05 Dnevnik	TV Koper 14.15 TV novice 14.25 Nanizanka: Uboga Klara 15.10 Film: Bruce Lee (r. Sze Diang, i. Lai Shao Lung, Bruce Lee jr. 16.45 Otroški program: risanka Pegaso Kid, nanizanka Narednik Preston in Samotni jezdec 18.30 Nanizanka: Odprava Marchand 18.55 TV Novice 19.00 Odprta meja V današnji oddaji bodo med drugim naslednji prispevki: SOVODNJE — Občni zbor Kmečkodelavske hranilnice in posojilnice TRST — O virih poezije v Slovenskem klubu TRST — Fotografska razstava o sirotah v dobi avstro-ogrskega cesarstva TRST — Okrogla miza o ženskah in mestu 19.30 TVD Stičiče 19.50 Dokumentarec: Muzeji in galerije Slovenije 20.30 Film: Nasilna četrt (detek., r. Herald Reinl, i. G. Nader, H. Weiss, H. Bolhen 22.15 TVD Vsedanes 22.30 Športna oddaja: Eurogol 23.00 Glasbena oddaja: Supersera con Alida Chelli	
CANALE 5 8.30 Nanizanka: Alice, 8.55 Flo, 9.20 Una famiglia americana 10.15 Nadaljevanka: General Hospital 11.00 Kvizi: Facciamo un affare, 11.30 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Nadaljevanka: Sentieri, 14.25 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo 16.15 Nanizanki: Alice in 16.45 Hazzard 17.30 Mladinski kviz: Doppio slalom 18.00 Nanizanka: L'albero delle mele 18.30 Kviz: C'est la vie 19.00 Nanizanka: I Jefferson 19.30 Kviz: Zig Zag 20.30 Nagradna oddaja: Pentatlon 23.00 Aktualnosti: Protagonisti 23.40 Film: Di pari passo con l'amore e la morte (dram., ZDA 1969, r. J. Huston, i. A. Huston)	10.00 Film: Butterfly americana (glas., ZDA 1951, r. L. Bacon, i. B. Grable, D. Robertson) 11.45 Inf. odd.: Magazine 12.15 Nanizanka: Jennifer 12.45 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke Sui monti con Annette, Il tulipano nero, She-ra 14.15 Nadaljevanki: Marina, 15.00 Agua viva 15.50 Film: Tempo di guerra, tempo d'amore (kom., ZDA 1964, r. A. Hill, i. J. Garner, J. Andrews) 17.50 Nanizanka: Lucy Show 18.20 Nadaljevanka: Ai confini della notte, 18.50 I Ryan, 19.30 Febbre d'amore 20.30 Nanizanke: Colombo, 22.00 Matt Houston, 22.50 Mash, 23.20 Devlin & Devlin, 0.10 Ironside, 1.00 Mod Squad	13.30 Kviz: Help! 14.15 Glasbena oddaja: Deejay Television 15.00 Nanizanka: Ralph Supermaxieroe 16.00 Otroški spored: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Lovely Sara, Hello Spank, Mila e Shiro 18.00 Nanizanka: Star Trek 19.00 Kviz: Gioco delle coppie, vodi M. Predolin 19.30 Nanizanka: La famiglia Addams 20.00 Risanka: Kiss me Licia 20.30 Film: Tuono blu (pust., ZDA 1982, r. J. Badham, i. R. Scheider, W. Oates, C. Clark) 22.20 Šport: Mundial, vodi Roberto Bettega 22.50 Šport: Košarka 00.20 Filmske novosti: Premiere 1.00 Nanizanki: Strike Force in 1.50 Cannon	19.00 Nanizanka: Mörk e Mindy 20.00 Risanka: Candy Candy 20.30 Nanizanki: Misfist, 21.30 Insiders 22.30 Šport: Catch 23.30 Film: Il ritorno di Manton (krim., ZDA, 1971, r. M. Chomsky, i. J. D. Baker, T. Savalas) 1.00 Nanizanka: Missione impossibile	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, pravljica, zabavna glasba; 8.10 Almanah: Od Milj do Devina; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi: poljudno čtivo, lahka glasba; 13.20 Slovenska popevka; 14.10 Cas in prostor: Ne prezrimo!; 15.00 Diskorama; 16.00 Zbornik: Na goriskem valu, nato Glasbene skice; 17.10 Primorska poje; 18.00 Srečanja: 40 let slovenskih radijskih oddaj v Trstu; 18.30 Glasbena priloga.	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00—13.00 Val 202; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.40 Zamejska pesem; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Črno na belem; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Primorska poje 1986; 18.00 Zaključek.
RETEQUATTRO 8.30 Nanizanka: Strega per amore 9.00 Nadaljevanka: Marina 9.40 Nanizanka: Lucy Show	ITALIA 1 8.30 Nanizanke: Gli eroi di Hogan, 8.55 Sanford & Son, 9.20 La casa nella prateria, 10.10 Wonder Woman, 11.00 La donna bionica, 11.50 Quincy, 12.40 Agenzia Rockford	TELEPADOVA 13.30 Risanki: Davilman, Gigi la trottola 14.00 Nadaljevanka: Anche i ricchi piangono, 14.30 Innamorarsi, 15.00 Andrea Celeste 15.45 Risanke: Golion, Calvin, Lamù, Peline Story, Gigi la trottola, Voltron	TELEFRIULI 13.00 Oddaja o medicini 13.30 Nadaljevanka: Senorita Andrea 14.30 Risanki: Lamù, 15.00 Hanna e Barbera 15.30 Glasbena oddaja 18.30 Dokumentarna oddaja 19.00 Dnevnik 19.30 Nadaljevanka: Senorita Andrea 20.30 Variete: Joibe furlane 22.15 Dnevnik 22.45 Sejem: S'ono 0.30 Dnevnik	LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30—8.00 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glas. matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 Naše pesmi si; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Koncert za mlade; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiju; 18.00 Plesni orkester RTV Lj.; 18.15 Jezikovni pogo-vori; 18.30 J. Brahms: Madžarski plesi; 19.00 Dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Lj. jazz ansambel; 20.00 Večer domačih pesmi; 21.05 Literarni večer: Ob stoletnici rojstva I. Cankarja; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Našim po svetu; 22.30 Podoknica; 22.50 Lit. nokturmo; 23.05 Popevke jug.; 0.05—4.30 Glasba.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba; 6.30 Koledarček; 7.00 Dobro jutro; 8.00—12.00 Prirčno vaši; 8.15 Val na valu; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Leteči zmaj; 10.35 Vstop prost; 10.55 Val na valu; 11.00 Petkov kviz; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 13.45 Val na valu; 14.35 Glasba; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Leteči zmaj; 15.45—18.30 Počitnice po Jugoslaviji; 17.15 Val na valu; 17.45 Motociklizem; 18.32 Primorska poje 1986; 20.00—6.00 Nočni program.
			TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti		RADIO OPČINE 10.00 Glasbena matineja, vodi Majda; 19.00 Vas zanima vaša prihodnost?, vodi Ivana; 20.30 Povej mi!, vodita Sonja in Katja; med oddajami, podnevi in ponoči, glasba.

Množična demonstracija dijakov proti vojni

Zaskrbljenost zaradi ogrožanja miru včeraj v središču vseh komentarjev

Nevarno stopnjevanje nasilja v Sredozemlju, ameriški napad na Libijo, Gadafiyjeve grožnje, ki so se deloma tudi uresničile s sicer splošnim napadom na vojaško postojanko na Lampedusi, vse to je močno odjeknilo tudi na Goriškem. Ne toliko v uradnih stališčih strank in sindikatov, pri katerih je opaziti veliko previdnost in pričakovanje večje razjasnitve v razpletu dogodkov. Dejansko vojno stanje tik pred italijanskim polotokom je bilo tako predmet predvsem živahnih, zaskrbljenih pogovorov med ljudmi na cesti, v barih, na delovnih mestih.

V središču pogovorov je seveda skrb za mir in bojazen, da ne bi nadaljnje stopnjevanje ameriško - libijskega spora privedlo do spopada nepredvidljivih razsežnosti. Te skrbi sta bili v ospredju tudi na včerajšnji dijaški demonstraciji po mestnih ulicah in na stavki, ki so jo že v torek oklicali kovinarski sindikati FIOM - FIM - UILM. Kovinarji so stavkali po 15 minut ob koncu vsake izmene, da bi podkrepili zahtevo po prekinitvi vojaških spopadov in mirnem reševanju mednarodnih konfliktov. Drugih pobud zaenkrat sindikati niso uresničili, pač

pa napovedujejo, da bodo letošnje praznovanje 25. aprila namenili prav poglobitvi vprašanj v zvezi z mirom v svetu. V tem okviru napovedujejo, po vsej verjetnosti v torek, 22. t.m., večjo manifestacijo prav na temo varnosti v Sredozemlju.

Dijaki so stavkali včeraj dopoldne na poziv Lige srednješolskih dijakov, ki je včlanjena v ZKMI, mladine AC LI. Ti dve organizaciji sta izdali skupen letak, k demonstraciji pa so pristopili tudi mladi socialisti. Stavka je imela po vseh šolah velik odziv. V štirih slovenskih višjih srednjih šolah so dijaki stoodstotno zapustili šolska poslopja.

Dokaj množična je bila tudi udeležba na demonstraciji po mestnih ulicah, od spominskega parka do Travnika, kjer so se dijaki nekaj časa zadržali pred Prefekturo. Tako v letaku, ki so ga delili med manifestacijo, kot v sloganih, ki so jih skandirali, so dijaki obračunali tako z »norcem« Gadafijem kot s »kavbojem« Reaganom. Med oba voditelja so »spravično« porazdelili odgovornosti za nasilje in nedolžne žrtve, ki jih je doslej zahteval

ameriško - libijski spor. Slogani so bili morda dokaj naivni, zato pa toliko bolj doživet in pristen izraz želje mladim po ohranitvi miru. »V Sredozemlju hočemo ribe, ne pa šeste flote« so vzklikali mnogi, drugi pa so ponujali Reaganu in Gadafiju kozareček... metanola.

Preden so se razšli, so se udeleženci manifestacije obvezali, da pozorno sledijo razvoju dogajanja. V ta namen bodo po šolah v prihodnjih dneh dijaške skupščine, na katerih bodo skušali poglobiti, tudi s pomočjo profesorjev, vprašanja v zvezi z nastajanjem mednarodnih konfliktov in ohranjanjem miru v svetu.

Med uradnimi reakcijami strank lahko zaenkrat zabeležimo samo stališče KPI, medtem ko pokrajinska vodstva drugih strank zaenkrat niso posebej razpravljala o tem problemu in se sklicujejo na vsedrjavna stališča strank. Komunisti obsojajo početje tako ZDA kot Libije, zahtevajo aktivno vlogo Italije v preprečevanju stopnjevanja spopada in pozivajo k množični budnosti, ki naj poudari voljo italijanskega prebivalstva, da se ohrani mir.

UMRLA JE JOŽICA SMET

V goriški bolnišnici je včeraj dopoldne umrla Jožica Smetova, dolgoletna uslužbenka in aktivistka v naših društvih in organizacijah na Goriškem, znana planinka in organizatorka pri Slovenskem planinskem društvu v Gorici. Njena življenjska pot se je pričela med gorami. Rodila se je namreč pred 74 leti v Mlinskem pri Kobaridu, v družini sodniškega uradnika, ki je bil kasneje, zaradi službe, nekajkrat premiščen v razne kraje na Primorskem, v Sežano, Červinjan, Gorico. V Gorici so se Smetovi ustalili. V mestu je Jožica našla zaposlitev kot uradnica. Kmalu po koncu druge svetovne vojne se je zaposlila v pisarni odvetnika dr. Josipa Grudna. Skoraj dvajset let pa je nato delala v pisarni Slovenske prosvetne zveze v Gorici, vse do upokojitve. Poleg službenih zadolžitvev je v tem času skrbela še za nešteto drugih stvari: opravljala delo knjižničarke, skrbela za širjenje in raznašanje otroških in družinskih revij, zbiralala prednaročila za Jadranski koledar, pomagala pri Dijaški matici, Podpornem društvu, pela v zboru, nazadnje v štandreškem.

Njena velika ljubezen pa so bile gore, izleti v naravo, družabnosti v okvi-

ru Planinskega društva, ki mu je namenjala ogromno svojega časa. Upravičeno lahko zapišemo, da je živela za društvo. V obdobju, ko je bila v upravnem odboru in nato na čelu SPD (od leta 1970 dalje za dobrih 8 let), je vzpostavila vrsto prijateljskih in zelo tesnih stikov s planinci iz Jesenice, Celja, Trbovelj in drugih krajev Slovenije. Bila je med pobudniki in glavnimi organizatorji tradicionalnih vsakoletnih srečanj zamejskih planinskih društev. Na tej družabnosti smo jo videli tudi lani v Sovodnjah.

Planinska zveza Slovenije jo je za prizadevanja na področju planinstva odlikovala z zlatim častnim znakom, posebno priznanje je poklonila SKGZ.

Zahrbtna bolezen je načela njeno zdravje že pred leti in jo vse bolj ločevala od družbenega dogajanja pri nas. Vedeli smo, kako se Jožica upira za neverjetno odpornostjo in voljo po življenju. Vedeli smo tudi, kdo bo zmagovalac v tem neenakem boju.

Pogreb pokojnice bo jutri, ob 12.30 iz mrliške veže splošne bolnišnice v Gorici, v cerkev pri Sv. Ivanu in nato na glavno pokopališče.

v Kulturnem domu v Gorici
Ivan Cankar
Pohujšanje
v dolini šentflorjanski
Režija Jože Babič

v nedeljo, 20. t. m., ob 16. uri —
ABONMA RED A
v ponedeljek, 21. t. m., ob 20.30 —
ABONMA RED B
v torek, 22. t. m., ob 20.30 —
ABONMA RED C

razstave

V goriški palači Attems je na ogled razstava o knjigah, ki so bile tiskane v Gorici in Furlaniji v času do začetka devetnajstega stoletja. V Pilonovi galeriji v Ajdovščini je odprta razstava arhitekture Svetožarja Križaja. Odprta bo do 5. maja.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Ples z neznancem«. Režija Mike Newell. Prireja Kinoatelj v okviru sporeda d'essai.
CORSO 18.00—22.00 »Carabinieri si nasce«.
VITTORIA 17.30—22.00 »Sexy incontri proibiti«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00 »Delizie pornografiche di giovani vergini«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
COMUNALE Zaprt.

Krmin

OBČINSKO GLEDALIŠČE 19.30 — 21.30 »Fletch. Un colpo da prima pagina«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 »Preprosto krvavo«. 20.00 »Poletno zapletanje«.
DESKLE Zaprt.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Pontoni e Bassi, Raštel 52, tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore, Ulica bratov Rossetti, tel. 72340.

Umrla je dolgoletna aktivistka in sodelavka naših društev in organizacij na Goriškem

Jožica Smet

Pogreb bo jutri, v petek, 18. t.m., ob 12.30 iz mrliške veže splošne bolnišnice v Gorici, v cerkev sv. Ivana.

Slovensko planinsko društvo v Gorici, Zveza slovenskih kulturnih društev, Podporno društvo za Goriško, Slovenska kulturno - gospodarska zveza, Združenje slovenskih športnih društev v Italiji, Dijaška matica.

Gorica, 17. aprila 1986

Scarano v odgovor Busoliniju

Občina želi čim hitrejšo gradnjo slovenskih šol

Goriški občinski odbor se dobro zaveda pomena, ki jo imajo slovenske šole v Gorici. Ker bo najbrž prišlo do tega, da bo tržaška univerza odkupila od nadškofije stavbo nekdanjega semenišča v Ulici Alviano, bo treh slovenske šole preseliti drugam. Zaradi tega se občinski odbor zavzema za to, da bi s posebnim finansiranjem lahko zgradil nov slovenski šolski center v južnem delu mesta, tam kjer to določa regulacijski načrt po zadnji reviziji iz konca sedemdesetih let. Šole naj bi bile v enotnem kompleksu, kar je tudi želja slovenskega prebivalstva. Ni pa moč stvari reševati z začasnostjo in niti fragmentarno.

Tako je odgovoril goriški župan Scarano na ponedeljkovi seji občinskega sveta svetovalcu KPI Busoliniju, ki je hotel od njega še enkrat vedeti, kako je na stvari. Busolini je namreč dejal, da se stvari v zadnjem času razpletajo. Dejal pa je tudi, da bi

bilo treba stvar razpravljati skupno z zastopstvom slovenskega prebivalstva.

Obvestilo zavoda za socialno skrbstvo

Pokrajinsko ravnanstvo zavoda za socialno skrbstvo (INPS) obvešča, da so te dni prejeli navodila glede izvajanja posebnih olajšav v smislu zakona št. 26 z dne 29. januarja 1986 (paket Altissimo). Podjetja lahko omenjene olajšave upoštevajo že v prijavi mod. DM/10 M, ki jo morajo vložiti do 21. t.m.

Zavod INPS je vsem podjetjem sicer že razposlal posebno okrožnico, za takojšnja in posebna pojasnila pa se zainteresenti kljub temu lahko obrnejo do uradov v Gorici in Trziču. Ugodnosti in olajšave veljajo za podjetja v vsej pokrajini.

V goriškem avditoriju razstava del Negovana Nemca

Razstavo priznanega novogoriškega kiparja Negovana Nemca so, ob veliki udeležbi ljubiteljev likovne umetnosti in zastopnikov krajevnih oblasti iz Gorice in Nove Gorice odprli v torek zvečer v goriškem avditoriju.

Poleg uradnih pozdravov smo poslušali tudi oceno priznanega kritika Naceta Šumija. Razstava sodi v sklop prireditev dveh prijateljskih mest Gorice in Nove Gorice. Odprta bo od prvih dni maja.

Na Goriškem 21 delovnih skupin

Priložnostna zaposlitev letos za okrog 350 mladih, ki iščejo delo

Okrog 350, v glavnem mlajših oseb, bo dobila začasno zaposlitev v posebnih delovnih skupinah na območju goriške pokrajine. O tem so se pogovarjali na razširjenem sestanku na sedežu goriške pokrajinske uprave, prejšnji ponedeljek, ob udeležbi predstavnikov trinajstih občin, pokrajinske uprave in pokrajinskega urada za delo.

Za ustanovitev posebnih delovnih skupin je letos zaprosilo 18 občin. Pokrajinski odbornik dr. Enzo Bevilacqua je udeležencem obrazložil pomen pobude, s katero skušajo, že nekaj let zapovrstjo, omiliti pereče vprašanje brezposelnosti, zlasti med mladimi. Obrazložil je tudi finančne in druge pogoje priložnostne zaposlitve ter prizadevanja pokrajinske uprave, da bi prispevku Ministrstva za delo dodali še prispevek pokrajinske uprave.

Predstavniki občin so opozorili predvsem na težave finančnega značaja, ki ne dovolijo, da bi tudi občine dodatno nagradile člane delovnih skupin.

Na srečanju so govorili tudi o programu posegov za leto 1987, ko naj bi delovne skupine poskrbele za začetek urejanja krajskih parkov in za pogozdovanje. Letos bodo posamezne skupine skrbela še za čiščenje in urejanje cestnih robov in za druge komunalne posege. S takimi opravili so bile zaposlene tudi lani.

Naj omenimo še, da je za člane delovnih skupin iz sklada Ministrstva za delo predvidena dnevna nagrada v višini okrog 13 tisoč lir, za vodenje skupin pa od 30 do 35 tisoč lir dnevno. Pokrajinska uprava je omenjenima zneskoma dala še dodatek. Za dodatek so poskrbele tudi nekatere občine, med drugimi doberdobska.

● Goriški gasilci so včeraj popoldne posegli v Ul. Cocevia, kjer je s pročelja hiše štev. 10 odpadel večji kos

ometa. Odstranili so še del ometa in nekaj strešnikov ter ogradili hišo, ki je last Ade Tudor vd. Grapulin.

Kinoatelje v Verdiju

V Verdijevi kinodvorani v Gorici se nocoj pričanja spored 12 filmov d'essai, ki ga prireja slovenski filmski krožek Kinoatelj v sodelovanju z upravo kinodvorane. Nocoj bodo vrteli film Ples z neznancem (Balandino con uno sconosciuto) režiserja Miksa Newella. Do 7. maja se bodo nato zvrstili mnogi med najboljšimi filmi iz novejših svetovnih produkcij. Kot vsako leto imajo tudi tokrat člani Kinoateljeja popust na vstopnini za vse filme ciklusa. Spored bodo zaključili 8. in 9. maja v Kulturnem domu s posebno predstavitev mojstrovine italijanskega nemega filma Cabirie.

predavanja

V deželnem Avditoriju bo drevi, ob 18. uri predavanje znanega italijanskega psihanalitika dr. Cesareja Musattija. Predstavil ga bo dr. Anacleto Realdon.

razna obvestila

V mali dvorani Katoliškega doma bo danes, ob 20.30, srečanje s pesnikom Renatom Quaglio iz Režije. Predstavil ga bo prof. Pavle Merku.

Na sedežu KD Jezero bo jutri, ob 20. uri, predavanje dr. Metke Rous Jug o kontracepciji. Prireja ga ženski odsek KD Jezero.

V mestnem gledališču v Trziču

Velik uspeh Dubravke Tomšič in orkestra ljubljanske RTV

Ciklus koncertov, pravi festival z naslovom »Beethovnov klavir« se je kar se je najbolje pričel v torek zvečer v mestnem gledališču v Trziču. Gre za ciklus dvajsetih koncertov, ki se bodo tja do konca maja, vrstili vsak torek in petek zvečer v tržaškem gledališču. Na teh koncertih bo nastopilo veliko svetovno znanih umetnikov, glasbenih izvajalcev, ki nam bodo nudili popolni izbor iz klavirskih del Ludwiga van Beethovna.

Uvodni koncert v festival je imel simfonični orkester ljubljanske radiotelevizije pod vodstvom Antona Nanuta. Ta orkester bo v drugem delu festivala, t.j. v maju, imel še nekaj koncertov. Ljubljanski orkester je postal že kar priljubljen prijatelj tržaškega občinstva, saj je tu nastopil že večkrat, tako v prejšnjih letih kot tudi v pravkar minuli zimski sezoni.

Z orkestrom je kot solistka v torek v Trziču nastopila priznana slo-

venska pianistka Dubravka Tomšič. Na programu so bili uvertura Coriolana ter 1. koncert za klavir in orkester op. 15 ter 3. koncert za klavir in orkester op. 37.

Tržaško gledališče je bilo za to priložnost napolnjeno. Publika je z aplavzi navdušeno nagradila izvajalce.

V soboto v Trziču kongres KD

Pokrajinski kongres kršćanske demokracije, trideseti po vrsti, bo v Trziču v soboto 19. aprila. Kongres bo v občinski dvorani v Ulici S. Ambrogio. Gre za kongres na katerem bodo sodelovali delegati, ki so bili izvoljeni na skupščinah sekcij te stranke. Poročal bo pokrajinski tajnik. Govorili bodo tudi zastopniki drugih strank. Na kongresu bodo izvolili delegate na deželni in vsedrjavni kongres.

Od jutri v tržaški kinodvorani Ariston

Začetek tedna češkoslovaškega filma

Po približno enoletnem premoru sta Tržaška pokrajina in La Cappella Underground ponovno poskrbeli, v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve in z »Ente autonomo di gestione per il cinema«, za enkratno filmsko dogajanje v našem mestu: **Teden češkoslovaškega filma.** Lani, ko smo lahko v kinu Ariston sledili retrospektivnemu pregledu madžarske kinematografije, je to pobudo spremljalo toliko navdušenih gledalcev, da je Tržaška pokrajina sklenila posvetiti filmu več prostora.

Tako bomo lahko v tem tednu поблиže spoznali novejšo produkcijo češkoslovaške kinematografije, nato pa bomo verjetno sledili še bogati filmski retrospektivni ob »Maksimiljanovi« poletni razstavi, ter tednu vzhodnonemškega ali sovjetskega filma.

Teden češkoslovaškega filma dopolnjuje bogat katalog, ki ga je pripravil, tako kot tudi izbor predstavljenih filmov, tržaški kritik Callisto Cosulich. Njemu, ki že vrsto let živi v Rimu, je ministrstvo za zunanje zadeve poverilo nalogo, da zbere iz bogate današnje češkoslovaške kinematografije kakih dvajset filmov. Cosulichev izbor torej izpušča slavna, čeprav malo gledana dela »novega vala« in spremlja avtorske dosežke nekaterih režiserjev, ki so se prav z »novim valom« približali filmu.

»Nova vlna« češkoslovaškega filma bo torej prisotna v Trstu samo v kolikor jo še ohranja delo in estetika, ko že ne življenjska filozofija tistih režiserjev, ki nam jih Callisto Cosulich v shematični obliki predstavlja v prvem delu kataloga. To knjižico, ki jo je grafično opremil Mario Conventino, sestavlja poleg sked posameznih avtorjev

in filmov ter Cosulichevega pregovora, tudi zelo zanimiva predstavitev filmskega kritika in urednika filmskega mesečnika »Film a doba« Eve Zoralove. Njen tekst daje celotnemu katalogu poseben pečat in seveda nudi »bralcem« gledalcem možnost, da čeprav v skromni obliki, spoznajo češkoslovaški film z neitalijanskega zornega kota.

FILMI TEDNA

Pri tako bogati in razvejani filmski produkciji kot je češkoslovaška bi si dejansko težko predstavljali še tako okrnjeno retrospektivo brez dovolj obsežnega pregleda kratkometražne, risane ali animirane produkcije. Od teh jih bodo nekaj vrtili pred večernim filmom, preostalih pa so prireditelji posvetili poseben kotiček v prvih popoldanskih urah v sredo, 23. aprila. Celovečerni filmi, ki naj bi po Cosulichevem mnenju nudili dovolj popolno sliko češkoslovaške filmske produkcije, pa dejansko ne dajejo vtisa homogene skupine. V glavnem bi jih lahko delili v tri večje grupe, ki si precej neenakopravno delijo obseg programa. Eno skupino sestavljajo komedije (Katapult, Beži!, Odrezki in Pasel je konje na betonu), drugo sestavljajo življenjske drame (Podaljšani čas, Npopolni mrk, Kirurški nož, prosim, Božanska Ema, Tisočletna čebela in Praprotna senta), k tretji pa prištevamo filme z vojno tematiko (Srečanje s sencami, Konec domačije Berghof, Kukavica v temnem gozdu, Dnevi zarote in Signum laudis). V naši, upravičeni, zmedi pri iskanju filmov, ki jih ne bi smeli zamuditi, pa nam bo zaenkrat verjetno bolj koristil pregled po avtorjih.

AVTORJI

Avtorja knjige »The Most Important Art - Soviet and Eastern European Film After 1945« Mira in Antonin Liehm pa tudi Jaroslav Boček v zveščku »Novi val češkoslovaškega filma« postavljajo na začetek modernega češkega filma Vero Chytilovo, ki snema v prvih 60. letih Strop in Streho bolnih ter Miloša Formana Konkurz na čelo slovaškega filma pa Sončece v mreži Štefana Uhera.

To se je dogajalo v času, ko sta v Franciji brstela »nouvelle vague« in »cinéma varieté« in ko je Karol Bacilek, tajnik slovaške komunistične partije, po gledanju Sončeca v mreži izjavil: »Dokler bom jaz tu, tega protisocialističnega filma ne bo v distribuciji.« Bacilek se je krepko motil, ko je mislil, da mu bo uspelo res zaustaviti prodirajoči »novi val« češkoslovaškega filma. To dokazujejo prav pomembna režiserska kariera Chytiloive (zakaj ni njenih filmov na retrospektivi?), svetovni uspehi Miloša Formana in nepretrgana filmska dejavnost Štefana Uhera, edinega od omenjenih pionirjev, ki ima film v Cosulichevi retrospektivi, Pasel je konje na betonu.

Po en sam film na sporedu imajo tudi oskarjev nagrajenec Jiri Menzel (Odrezki), Juraj Jakubisko (Tisočletna čebela), predstavnik »sanjske« struje slovaškega filma, njegov sonarodnjak Martin Holly (Signum laudis), filmski veteran Otakar Vavra (Dnevi zarote) in debitant Ladislav Smoljak (Beži!). Največ pozornosti (tudi iz organizacijskih razlogov) pa je Callisto Cosulich posvetil režiserjema Jaromilu Jirešu (ki bi moral biti prisoten v Trstu) in Jiriju Svobodi. Od vsakega bomo lahko gledali kar po tri filme.

Vabilo

Večkrat je v našem prostoru slišati nerganje, da ni na razpolago takega medija, kjer bi, predvsem mladi, lahko objavljali svoje literarne poskuse, poezijo in prozo. Jasno je, da Primorski dnevnik ne more odpraviti te vrzeli, saj nima dnevno časopisje vloge literarne revije, niti ne more biti šola za začetnike.

Kljub temu smo se odločili namestiti prav izvirni literaturi nekaj prostora. Zaradi tega vabimo vse naše že uveljavljene književnike in seveda tudi tiste, ki bi se šele radi začeli preizkušati na tej poti, da nam pošljejo svoje prispevke, seveda izvirne in še neobjavljene. Jasno je, da zaradi omejenega prostora, ki ga imamo na kulturni strani na razpolago, ne bomo mogli objavljati daljših ciklusov ali pripovednih del. Zato svetujemo pesnikom, da se omejijo na pet - šest poezij, prozaistom pa, da ne bi presegli štirih tipkanih strani.

Svoje prispevke pošljite v kulturno redakcijo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, opremite jih tudi s polnim naslovom in morebitno telefonsko številko.

□ Danes se začena 16. srečanje slovenskih lutkarjev, ki bo do 19. aprila 1986 v Kranju.

Srečanje je manifestacija slovenske lutkovne produkcije vse od vzgoje z lutkami naših najmlajših, lutkovnega ustvarjanja naših štolarjev, raziskovanj medija mladih do predstavitev dela obeh profesionalnih gledališč.

pismo uredništvu

Naslovnik: olimpijski bogovi!

Dvojni so občutki, ki so me spremljali ob gledanju dveh gledaliških in kulturnih dogodkov: to je Trdinove in Sosičeve »Kresne noči« na Opčinah ter plesne predstave po literarni predlogi Ele Proci »Stara hiša št. 3« v uprizoritvi mladinske skupine KD »V. Vodnik« iz Doline. Obe predstavi sta mi odzvanjali sveže in prirodno, visoko kulturno in upam si reči, ljubiteljsko profesionalno. Pri tem želim opozoriti bralca, da izraza profesionalno ne zapisujem v navednicah, ki so mnogim člankarjem — tudi na teh stolpcih — zelo drage, ko ne vedo normalno razvozlati svojih misli. Ko zapisujem profesionalno — pač mislim na vse, kar v optimalnih pogojih št. 3 zraven: od razčlenjene analize besedila do njegovega ugledališčenja, od igralske discipline na odru in kultiviranega detajla do tega, kar v bistvu ločuje dobro od slabe predstave, od povprečne ljubiteljske do povprečno profesionalne: to je izraz neke predstave! Biti v izrazu pa je ena od centralnih kategorij ne samo umetnosti ampak — tako se mi zdi — življenja samega.

Drugi občutek je preprostejše narave a zato nič manj pomemben od prvega; to je skromen in ponižen odnos do umetnosti, s katerim so se ustvarjalci obeh omenjenih predstav, predvsem pa seveda njuna osrednja ustvarjalca, koreografinja Jasna Knez v Dolini in režiser Marko Sosič na Opčinah, lgila obeh projektov. V tej ponižnosti ni nobene retorike, nikakršnih ustvarjalnih predsodkov, nobenih bližnjic in nobenih špekulacijskih strasti, ki večkrat tako evidentno zaznamujejo tako ljubiteljske kot profesionalne gledališke predstave. Bile so to če ne ravno nove pa v izpeljavi nedvomno zelo izvirne zamisli, ki so vnesle v siceršnjo kulturno zatohlost tega prostora nekaj svežega ozona.

In to brez vsakršnih politično - administrativnih organov, brez velikih stroškov, pa tudi brez tistega neprestanega kokodakanja o veličini profesionalne kulture na eni in o neposredni spontanosti ljubiteljske kulture na drugi strani.

Ta dolinsko-openski ozonometer pa je pokazal še na nekaj: kdorkoli si je že ali pa si še bo ogledal eno in drugo predstavo, se bo zanj moral odločiti. To pa pomeni, da tudi tako imenovano »naše« (in tu so navednice povsem na mestu) občinstvo, ki je kar štirideset let veljalo za neuko, komaj inteligentno, vso zaverovano v neke narodnoubuditeljske mitinge, se pričinja vse bolj odločati za ali proti in si izbirati pravi šampon za svojo mentalno in srčno-duhovno toaleto. Najbrže ni povsem zanemarljiv podatek, s katerim nam je postreglo Slovensko stalno gledališče in ki pravi, da je bilo letos veliko manj abonmajev kot v prejšnjih leth, da pa je bilo zato več prodanih vstopnic.

Naj to pomeni, da je prišel čas, ko kulture ne bo mogoče več podeljevati na nivoju »divide et impera«, ampak da bo potrebno ves ta kulturni potencial, ki sega od predstav SSG do openske »Kresne noči«, od milošpa-horjeve stare glasbe do prvih korakov Anastazije Purič itd. analizirati in preveriti in mu določiti mesto, ki mu gre? Časi — dasi težki — bi bili zreli za tako delo. Izkušnje pa mi pravijo, da je v tej mali državi, ki se ji pravi slovensko zamejstvo, nekako vse in vsem odmerjeno in usojeno tako, kot so pač sklenili bogovi tam na Olimpu! Naj si Ahil še toliko prizadeva spremeniti svojo življenjsko usodo, je ne bo! Bogovi so sklenili, da je ne bo pa pika. Tudi pri nas je nekako tako: pisun naj pisuni, požegan umetnik naj umetnari, ljubitelj pa naj predvsem ljubi — pa naj se nikar preveč ne zaljubi, ker se rado zgodi, da gre ljubezen iz srca v želodec... Vse je odmerjeno in vse je zapisano, kaj kdo sme in česa ne sme, do kod segajo meje tolerantnosti in kje je tista meja, zavoljo katere te, če jo prestopiš, ozmerjajo za naduteža, domišljavca in arogantneža. Tako se pač vrti ta svet, iz desne proti levi, iz Ul. Petronio do Ul. R. Manna, iz Ul. F. Severo do Ul. Donizetti. Na sedežu slovenske laične ljubiteljske kulture v Ul. sv. Frančiška pa so izdelani od prečutih noči, ker si ne morejo in ne morejo priti na jasno, če ima Zveza slovenskih kulturnih društev v Italiji pravico do svoje lastne, povsem avtonomne kulturne podobe....

SERGIJ VERČ

Danes ob 18. uri v Slavističnem društvu

V katerem jeziku naj bodo učbeniki slovenske šole?

Napis »Državna šola s slovenskim učnim jezikom« na proceljih naših šol je jasen in dopušča eno samo razlago: ta šola je državna, torej ima učni jezik predpisan z zakonom, predpisani jezik pa je slovenščina. Za procelji s takim napisom slovenski pouk ni fakultativen, prepuščen izbiri učitelja, ampak je obvezen.

Učni jezik seveda ni samo jezik razlage in spraševanja. Je tudi jezik učnih pripomočkov, predvsem učbenikov. Zakon o slovenski šoli torej zagotavlja učenca, da mu bo snov (izjema je italijansčina) razložena v slovenščini, da bo v slovenščini izprašan in da se bo učil iz slovenskih učbenikov.

Pričakovali bi, da bo šola dosledno izpolnjevala zahtevo po učbenikih v materinščini, saj je njen vpliv na razvoj jezika usoden. Manjšinska šola je namreč ena redkih institucij v Italiji, kjer je raba slovenščine dovoljena, in edina, ki slovenščino obvezno rabi. Poleg časopisja je edina delavnica splošne (ne umetnostne) knjižne slovenščine v italijanskem okolju. Kje naj se ustavlja in ustaljuje ta jezik, če ne v učbenikih?

Pregled učbenikov, ki so v rabi na slovenskih nižjih, še bolj pa višjih srednjih šolah, daje vtis, da se šola svoje jezikotvorne vloge in svoje odgovornosti do jezika premalo zaveda. Za mnoge, zlasti tehnične predmete so predpisani italijanski učbeniki (skrajni primer je šola za geometre, ki jih uporablja kar enajst), italijanske jezikovne vadnice za angleščino, nemščino in latinščino pa so v rabi tako na višjih kot na nižji srednji šoli.

O posledicah opisanega pojava malo razmišljamo. Marsikomu se zdi jezik učbenikov nebitvena podrobnost, razpravljanje o vprašanju pa nesmiselno trošenje energije, če ne že kar znak narodnostne nestropti. Bolj ko smo privajeni podobnim »nebitvenim« okoliščinam, manj čutimo iztiskanje slovenščine iz šolske knjige kot bolečino, kot krivico, kot nasilje nad naravno človeško pravico do lastnega jezika in identitete.

Slovenski jezik je v družbenem življenju neuvlejavljen, podrejen italijanščini, v glavnem omejen na privatno sporazumevanje. Šola je najbolj prestižno področje njegove rabe, zato je razumljivo, da ima kakršnokoli omejevanje slovenščine v šoli daljnosežne posledice. Tudi raba neslovenskih učbenikov pušča sledove: po eni strani v jezikovni in narodnostni zavesti učencev, po drugi strani pa v jezikovnem znanju.

Občutek o manjvrednosti manjšinskega jezika

Vtis o funkcijski nepopolnosti slovenskega jezika si mlad človek ustvari že v vsakdanjem življenju, saj se izven šole in doma povsod srečuje le z italijanščino. Šola bi mogla te vtise vsaj deloma popraviti s tem, da bi

pokazala, kako ima slovenščina podjezike za vse prilčnosti in za vse stroke in kako jo je mogoče uporabljati povsod, kjer smo vajeni slišati samo italijanščino. Šola, ki da učenca slovenske učbenike za nekatere predmete in italijanske za druge, vzgaja prav nasprotno, kot bi morala. Z najnazornejšim dokazom — knjigo — v učenca le še utrjuje prepričanje, da slovenščina ni sposobna izražati vseh področij življenja, da je za posamezne, predvsem tehnične stroke neprimerna, da je torej manj uporabna od italijanščine.

Tudi angleška ali nemška vadnica z italijanskim učnim jezikom krepi v učenca zavest, da vodi pot v svet le preko jezika večine: italijanščina je posrednik tujega jezika in kulture, slovenščina pa je dobra za domačo rabo.

Iz občutkov o manjvrednosti materinščine klije občutek o narodnostni manjvrednosti: narodnostna zavest se krha.

Jezikovni primanjkljaj pri posamezniku ter primanjkljaj v strokovnem in splošnem besedišču

Strokovni jezik nastaja praviloma v stroki (npr. v industrijskih, obrtnih, poslovno - gospodarskih dejavnostih), šola ga prevzema že narejenega. V naših jezikovnih razmerah sta vlogi zamenjani. Strokovna slovenščina se zunaj šole malo rabi, zato je dolžnost šole, da izdeluje in uzavešča strokovne jezike (predvsem terminologijo posameznih strok). To nalogo opravlja šola tako, da izdeluje oz. prevaja v slovenščino strokovne učbenike.

Če slovenskega učbenika ne dobimo, se vrzel v slovenskem strokovnem jeziku zapolnjuje z italijanskim izrazjem. Ker del strokovnega besedišča prehaja v splošno, se prenaša v splošno besedišče tudi primanjkljaj: občutimo ga vsi, ko ne znamo po slovensko poimenovati osnovnih tehničnih pojmov.

Pri pouku tujih jezikov raba italijanskega učbenika nima tako daljnosežnih posledic, gotovo pa prikrajšuje učenca za spoznavanje in poglobljanje sistema materinščine. Osnovni miselni proces pri učenju tujega jezika. Zato se hkrati s slovnico novega jezika učimo tudi jezik, ki služi za osnovo primerjave.

O vseh predstavljenih vprašanjih je Slavistično društvo že razpravljalo. Danes vabi na razgovor o mestu italijanskega učbenika na slovenski šoli tudi profesorje - neslaviste, ravnatelje, člane Komisije za učbenike pri Deželnem šolskem uradu in vse, ki jim je ta problematika blizu. Sestanek bo v sejni dvorani ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20, ob 18. uri.

MAJDA KAUCIČ - BAŠA

Ekskluzivna zabava v Mali drami SNG Ljubljana

Skupina štirih igralcev oziroma igralk — izmenoma Katja Levstik in Marjana Breclj ter Zvezdana Mlakar, Dare Valič in Marko Okorn — izvaja v režiji Jurija Součka na odru oziroma v prostoru Male Drame v Ljubljani, »eno dejansko burko« Milana Jesiha »Trikoi«. Torej avtorja, ki se udeležuje kot pesnik, gledališki pisec, ter posebno v zadnjem času tudi gledališki prevajalec.

Tudi v primeru »Trikoi« je ostal Jesih zvest svojemu barvitemu jeziku, v prvi vrsti seveda radoživemu, (samo) ironičnemu odnosu do sveta, ki se sproščeno posmehuje raznovrstnim vrednotam in vsakršnemu patosu, ki navadno in vse prepogosto te vrednote v praktičnem življenju spremlja in odločujoče obeležuje. Lahko bi rekli, da Jesih razbija vsako poveljčano (samo) patetiko in (samo) pomembnost, vendar nikakor ne v zgolj destruktivnem smislu ampak ravno obratno:

njegovo smešenje je vitalno in polno resnične humorja, brez zamere in brez tistega premočnega in neodpustljivega obdobja, ki spreminja prestopke v huda in lahko tudi usodna dejanja.

Enako se loteva oseb, bolj brezštevlnih oseb v »Trikoiu«, ki pa so v bistvu zgostene v večem trikotnik med spoloma, kjer je pač vedno nekdo premalo, čim pa se pojavi tako željeni »tretji«, je že eden odveč. Gre namreč za zelo številne, povsem kratke izseke iz najrazličnejših situacij, kjer se moški in ženski lik zapletata v dodatne, beri prepovedane zveze, prepovedane vsaj v toliko, da jih je treba na vse načine prikrivati in tiščati v mrak in meglo. Kratki prizorčki, skorajda skeči, se sprehajajo od osebe do osebe, od situacije do situacije, od prizorišča do prizorišča, celo iz enega časovnega obdobja v spet naslednje obdobje, vedno pa gre za eno in isto stvar —

za trikotnik, za nedoumljiva mešanja, ki jih je potreboval zdaj eden zdaj drugi partner, bodisi znotraj zakonskih ali še ne vezanih odnosov.

Predstava je uspešno zajela Jesihov svet »malih« ljudi ali »majhnega« v človeku — verjetno se bo zelo težko našel kdo, ki bo protestiral zoper to lastnost, namreč »majhnost« v človeku, pa čeprav samo kdaj pa kdaj prisotno in aktivno — kar sredi med ljudmi je razpostavila odkrito in drzno ter radoživno igro, s številnimi igralskimi bravurami in preciznimi asociacijami, ki so spreminjale parodčne igralske elemente v pronicljive, hitre in povsem nevsiljive ter na moč zabavne analize in osvetlitve dejstva, kakšni smo in česar si ne upamo priznati, pa zato aplavdiramo tistim, ki ta postopek opravijo namesto nas.

Nekje na dnu vsega, ali pa zelo daleč — tudi avtor nosi z zapisom tovrsten, sicer ne-

deklariran komentar — se namreč oglašja praznina, bolj ali manj utemeljena praznost življenja, ki drvi iz dneva v dan, se rešuje iz trenutka v trenutek in končno najde smisel v vedno na novo odloženih resnejših sočelnjih — slednja utedejevo biti nemara odložena za vedno. Morda priča o tovrstni objektivni dimenziji zabavnega večera dejstvo, da se Jesih zelo duhovito norčuje tudi iz lastne poezije, saj uporablja točno v najvznesenejših trenutkih patetike in posebno močnega »čustvovanja« svojih oseb. Med samo predstavo pa je časa in prostora samo za sproščen in nemoralizatorski smeh in kdor se želi iz srca nasmejati sicer nekoliko prepovedanim in v polmrak pomaknjenim temam, pa ni obremenjen s pretesno vizijo sveta, bo govoto prišel na svoj račun: zaradi avtorja in zaradi same predstave.

JANEZ POVŠE

Nogomet: sinoči v Madridu v povratnem polfinalnem srečanju pokala UEFA Inter izgubil z Realom po podaljških

Real Madrid — Inter 5:1 po podaljških (1:0, 3:1, 4:1)
STRELCI: v 44. min. Sanchez iz enajstmetrovke, v 63. min. Gordillo, v 66. min. Brady iz enajstmetrovke, v 75. min. Sanchez iz enajstmetrovke, v 93. in 108. min. Santillana.

REAL MADRID: Agustin, Chendo, Camacho, Maceda, Sanchis (od 14. min. Salguero), Gordillo (od 110. min. Juanito), Butragueno, Michel, Sanchez, Gallego, Santillana.

INTER: Zenga, Bergomi, Mandorlini, Baresi, Collovati, Ferri, Fanna, Tardelli, Altobelli (od 50. min. Marini), Brady, Rummenigge (od 83. min. Bernazzani).

SODNIK: Keizer (Niz.). **IZKLJUČEN:** Mandorlini v 100. min. **GLE-DALCEV:** 100.000.

MADRID — Tradicija je obveljala! Tudi tokrat je madridski Real izločil moštvo milanskega Interja. Španci so namreč sinoči v povratnem polfinalnem srečanju nadoknadili dva gola zaostanka iz Milana (1:3) in po podaljških premagali Italijane ter se tako uvrstili v finale.

Resnici na ljubo, Interjevi nogometaši sinoči niso imeli sreče. Res je, da so imeli Madridčani stalno terensko premoč, Milančani pa bi lahko že v prvem polčasu dosegli en zadetek in tako povsem spremenili taktični potek tega srečanja. Najprej Tardelli

(35. min.) in nato Mandorlini, ki je bil celo sam pred madridskimi vrati, nista znala izkoristiti ugodnih priložnosti.

Tudi v drugem polčasu je imel Inter lepo priložnost za zadetek, toda Bergomijev močan strel se je odbil od Agustinovih vrat. Če dodamo še, da je moral Altobelli v 50. min. zapustiti igrišče zaradi poškodbe, da je malo pred koncem regularnega časa tudi Rummenigge moral v slačilnico in da je sodnik v prvem podaljšku (sicer upravičeno) izključil Mandorlinija, potem si lahko razlagamo In-

terjev spodrsilaj v tem srečanju, ne da bi pri tem zmanjšali zasluge nogometašev Real Madrida, ki so igrali izredno požrtvovalno in borbeno skozi vse srečanje.

Tekma se je začela, kot je bilo pri-

Evropski Totocalcio

Barcelona - IFK Goteborg (1. p.) 1
Barcelona - IFK Goteborg (k. i.) 1
Steaua B. - Anderlecht (1. p.) 1
Steaua B. - Anderlecht (k. i.) 1
Bayer U. - Atletico M. (1. p.) 2
Bayer U. - Atletico M. (k. i.) 2
Dukla P. - Dinamo Kiev (1. p.) X
Dukla P. - Dinamo Kiev (k. i.) X
Real Madrid - Inter (1. p.) 1
Real Madrid - Inter (2. p.) 1
Real Madrid - Inter (k. i.) 1
Waregem - Colonia (1. p.) 2
Waregem - Colonia (k. i.) X
Imena moštev objavljamo, kot so uradno napisana na stolpcu. Legenda: 1. p. = prvi polčas; 2. p. = drugi polčas; k. i. = končni izid.
Skupna nagrada je 2.149.848.420 lir.

čakovati: Real se je silovito vrgel v napad in Interjev vratar Zenga je imel polne roke dela. Dobrih 20 minut je trajala absolutna premoč domačinov, nato pa so se Milančani le opogumili in sprožili nekaj nevarnih napadov. Minuto pred koncem je Michel prodril v Interjev kazenski prostor, kjer so ga zrušili. Sanchez je uspešno izvedel enajstmetrovko.

Real je svoj drugi zadetek dosegel v 63. min., ko je Gordillo z glavo ugnal Zengo. Vse je kazalo, da je Interjeva usoda zapečatená. Le tri minute pozneje so Madridčani v svojem ka-

zenskem prostoru zrušili Collovatija in Brady je uspešno izvedel strel z bele točke. Madridčani, od podpori več kot 100.000 gledalcev, pa niso popustili. Vrgli so se zopet v napad. Butragueno je v 75. min. lepo prodril v Interjev kazenski prostor, kjer so ga zrušili in nizozemski sodnik Keizer je dosodil še tretjo enajstmetrovko. Sanchez je bil zopet uspešen.

V podaljšku so bili Madridčani odločno boljši (igrali so z nogometašem več, ker je bil Mandorlini izključen). Razigrani Santillana je dosegel dva zadetka in tekme je bio konec.

Tri španske ekipe v treh finalih

POKAL PRVAKOV (finale 1. maja v Sivillii)

● Barcelona (Šp.) - Göteborg (Šve.) 8:4 (11-m.) (1.t. 0:3). Kval.: BARCELONA
● Steaua Bukarešta (Rom.) - Anderlecht (Bel.) 3:0 (1. t. 0:1). Kval.: STEAUA

POKAL POKALNIH PRVAKOV (finale 2. maja v Lyonu)

● Dukla Praga (ČSSR) - Dinamo Kijev (SZ) 1:1 (1. t. 0:3). Kval.: DINAMO
● Bayer Uerd. (ZRN) - Atletico Madrid (Šp.) 2:3 (1. t. 0:1). Kval.: ATLETICO

POKAL UEFA (finale 30. aprila in 6. ali 8. maja)

● Real Madrid (Šp.) - INTER (ITALIJA) 5:1 p.p. (1. t. 1:3). Kval.: REAL
● Waregem (Belgija) - Köln (Zah. Nemčija) 3:3 (1. t. 0:3). Kval.: KÖLN

Košarka: po zmagi nad Scavolinijem Simacu italijanski pokal

Simac — Scavolini 102:92 (52:46)

SCAVOLINI PESARO: Gracis 13, Fredrick 23, Magnifico 16, Tillis 9, Costa 4, Zampolini 9, Silvester 18, Minelli, Franco, Cipolat.

SODNIKA: Baldini (Firence) in Palonetto (Neapelj). **PM:** Simac 24:32, Scavolini 19:25, **PON:** Costa (22), Meneghin (27). **3 TOČKE:** Premier 4, D'Antoni 3, Schoene 1; Fredrick 4. **GLEDALCEV:** 3.500.

BOLOGNA — Milanski Simac, ki je bil zanesljivo prvi po regularnem delu državnega prvenstva, je sinoči v Bologni osvojil italijanski pokal. Milanski košarkarji so uveljavili svojo premoč pod košema in pokazali so boljše skupinsko igro od igralcev iz Pesara.

Naj omenimo, da je 26" pred koncem tekme prišlo do incidenta. Navijači Scavolinija so s kovancem zadeli trenerja Simaca Petersona, ki je obležal na tleh v nezavesti. Na srečo si

je ameriški trener kaj kmalu opomogel.

V ljubljanskem košarkarskem klubu

Skansi novi trener Smelta Olimpije

LJUBLJANA — Bivši košarkar in trener splitske Jugoplastike, trener jugoslovanske državne reprezentance in več let trener v Italiji Petar Skansi je novi vodja ljubljanskega moštva Smelta Olimpije, ki je letos nazadovalo v drugo jugoslovansko ligo.

Ljubljansko društvo je najelo tako »zvence ime«, da bi se moštvo takoj vrnilo med prvoligaše. Poskrbeli bodo tudi za primerno okrepitev ekipe.

Cardaioli zapušča Jolly

FORLI' — Ezio Cardaioli ni več trener košarkarskega društva Jolly-colombani iz Forlija. Po letošnjih slabih rezultatih sta društvo in trener sporazumno odločila za prekinitev pogodbe.

Nogometni škandal št. 2 s črnimi stavami Osumljenih kar osemdeset srečanj

TURIN — Na skoraj 290 zaplenjenih kasetah, na katerih so registrirani telefonski pogovori med osebam, ki so prejele zaporni nalog in nekaterimi, ki so dobile sodna obvestila, je osumljenih kar 80 tekem v prvenstvih A, B in C-1 lige.

Na zatožni klopi naj bi bila naslednja srečanja A lige: Udinese - Roma 0:2 (spodletel pa je poskus, da bi dobili sodnika, ki naj bi bil naklonjen furlanski ekipi); Udinese - Pisa 1:1; Udinese - Milan 0:0; Como - Sampdoria 0:0 (v tem primeru naj bi prišlo do dogovora za neodločen izid tako v

prvem kot v povratnem delu); Napoli - Udinese 1:1.

V B ligi pa so osumljene naslednje tekme: Perugia - Ascoli 0:4 (to tekmo je že preiskoval pristojni urad italijanske nogometne zveze); Ascoli - Vicenza 1:1; Sambenedettese - Perugia 0:0; Vicenza - Lazio (v tem primeru omenjajo nogometaša Vinazzanija in Cerilla, ki pa tedaj nista igrala); Perugia - Triestina 2:0; Genoa - Perugia 1:0 (na igrišču so bili razpleti povsem drugačni, kot naj bi bilo pričakovati); Triestina - Ascoli 1:1; Perugia - Cesena 0:0; Perugia - Em-

poli 1:1; Catanzaro - Vicenza 0:2; Catania - Perugia 2:1; Perugia - Bologna 2:0.

Tudi včeraj so vsi »zainteresirani« v tej aferi odločno zanikali, da bi bili na katerikoli način vpleteni v ta škandal.

Naj omenimo, da predsednik sindikata italijanskih nogometašev Sergio Campana ni hotel dati nobene izjave v zvezi z novo afero. Izjavil je le, da bo potrebno še počakati na nadaljnji potek preiskav. Le tedaj bo slika jasnejša in bo tudi mogoče dati trezno in utemeljeno mnenje.

Poletovec Samo Kokorovec navdušil Francoze

V Nemoursu pri Parizu je bila v soboto mednarodna kotalkarska ekshibicija, na kateri so poleg Francozov sodelovali najboljši kotalkarji iz Zahodne Nemčije in Italije.

V italijanski reprezentanci so bili plesni par, dvojica v umetnostnem drsanju, ter juniorska prvaka Sabrina Versalli iz Pize in član Poleta Samo Kokorovec.

Na prireditvi, ki je bila pred nabito polno dvorano, sta se najbolje odrezala in največ aplavzov požela nemški plesni par in pa Samo Kokorovec, ki sta svoj program morala ponoviti. Kokorovec je bil tokrat že drugič povabljen in zanimivo je, da je bila v brošuri, ki so jo ob tej priložnosti izdali, slika Sama Kokorovca prav na naslovni strani.

Zmaga olimpijcev SZ

SIENA — V prijateljski nogometni tekmi je sovjetska olimpijska reprezentanca premagala selekcijo Italije under 21 C lige z 2:1 (1:1).

Kitajske odbojkarice premočne

RIM — V prijateljskem odbojkar-skem srečanju je ženska vrsta LR Kitajske premagala Italijo s 3:0 (15:9, 15:4, 15:13). Svetovne in olimpijske prvakinja so igrale dokaj sproščeno ob vodstvu izredne Ljange Yanove. Med »azzurrami« sta se odlikovali Benellijsa in Cioppijsa.

Kolesarstvo: Valonska puščica

Zanesljiva zmaga Francoza Fignona

HUY (BELGIJA) — Francoz Laurent Fignon je zanesljivo osvojil 50. mednarodno kolesarsko dirko za Valonsko puščico. Fignon, ki je že nekaj časa na raznih dirkah ostal praznih rok, je včeraj zmagal v velikem slogu.

Italijani so tokrat razočarali. Še najboljši je bil Bombini, ki je osvojil 13. mesto.

Vrstni red (247,7 km): 1. Fignon (Fr.) 6.24.39"; 2. Andersen (Dan.) po 1'34"; 3. Leclercq (Fr.) po 3'; 4. Criquelion (Bel.) po 3'07"; 5. Lemon (ZDA) po 3'09"; 6. Kelly (Ir.) po 3'12".

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

SP v hokeju na ledu:

vendarle zmaga prvakov

MOSKVA — Na SP v hokeju na ledu je svetovni prvak ČSSR dosegla v tretjem kolu svojo prvo zmago proti Švedski s 3:2. V ostalih srečanjih so bili doseženi naslednji izidi: SZ - Poljska 7:2; ZDA - ZRN 9:2; Finska - Kanada 3:2. Na lestvici vodi s polnim številom točk SZ.

Mehikanec za Olivo?

CIUDAD MEXICO — Mehiški bok-sar Rodolfo »Gato« Gonzales bi utegnil biti izizvalec Patrizia Olive za svetovni naslov lažje welter kategorije (WBA). Oba tabora naj bi se že po-

gajala v dvoboju, vsekakor pa se bo moral Gonzales prej pomeriti s kakim drugim boksarjem, ker je komaj na tretjem mestu kakovostne lestvice.

Dial (ZDA) 5,86 s palico

NORMAN — Na atletskem mitingu je Joe Dial dosegel s palico nov rekord ZDA z znamko 5,86 m. Prejšnji rekord je bil za cm nižji. Dial se je odlikoval med zimsko sezono s skoki preko 5,90 m.

Operirali Vecchiata

TURIN — Včeraj so v Turinu operirali (Ahilovo tetivo) košarkarja Berlonija Renza Vecchiata. Operacija je povsem uspela.

Nogomet: disciplinski ukrepi

De Agostini (Udinese) izključen za eno kolo

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v prvi italijanski ligi izključila za dve koli nogometaša Juventusa Manfredonia. Prepoved igranja za eno kolo so prejeli: Dario Bonetti (Roma), De Agostini (Udinese), Fontolan (Verona), Tardelli (Inter) in Tempestilli (Como).

Nekaj klubov pa je dobilo denarne kazni. Le-ti so: Avellino 10 milijonov lir; Pisa 4.950.000; Roma 3.750.000; Bari 2.750.000, itd.

V 3. AL in »under 18«

Disciplinska komisija tržaške pokrajinske nogometne zveze je v 3. amaterski ligi za eno kolo izključila tudi Antonia Coppola (Primorec), v prvenstvu »under 18« pa bo zaradi četrtega opomina eno kolo počival Giuliano Ferluga (Zarja).

Pogovor s košarkarjem goriškega Segafreda

J. Marušič: »Pokopala nas je vrsta osmih zaporednih porazov«

Končalo se je košarkarsko prvenstvo A-2 lige z zmago Cortana, kateremu se bodo v višjo ligo pridružili še Yoga, Giomo in Fantoni, nazadnje pa na Mister Day, Fermi in Rive-stoni.

Goriški Segafredo je prvenstvo končal na 10. mestu, precej slabše, kot je večina pričakovala, saj je goriška peterka bila celo med glavnimi kandidati za napredovanje.

Jordana Marušiča, igralca, ki se je po daljšem obdobju igranja v Brescii, ponovno vrnil v goriški klub, smo vprašali za oceno o letošnjem prvenstvu. »Tako moram povedati, da smo v drugem delu prvenstva igrali pod svojimi sposobnostmi. Če je res, da smo zamudili nekaj priložnosti v prvem delu, potem moram reči, da nas je v nadaljevanju prvenstva pokopala serija osmih zaporednih porazov. Od teh neuspehov pa smo najmanj štiri tekme izgubili z minimalno razliko, kar pomeni, da smo bili enakovredni nasprotniku. S tehničnega vidika pa je treba povedati, da je ekipi manjkala homogenost, predvsem kar zadeva vključitev dveh Američanov.«

»V začetku prvenstva so nekateri o-stro kritizirali nakup centra Catching-sa. Sredi prvenstva ga je zamenjal Vroman. Je ekipa z novim prihodom izgubila ali pridobila?«

»Res je, da je bil Catchings izrazit obrambni igralec in da je v napadu Vroman boljši. V ekonomiji igre pa menim, da bi z boljšo obrambo le dosegli kaj več, saj je to pomanjkanje botrovalo, da so nasprotniki večkrat lovili odbite žoge pod našim košem.«

»Od ekipe preidemo k tebi. Kako ocenjuješ letošnje prvenstvo pri goriškem drugoligašu?«

»Moram reči, da v prvenstvu nisem blestel, kakor tudi nisem bil vreden graje. Po statistikah sodeč, lahko ocenim svoj doprinos ekipi kot zadovoljiv. Sicer velja povedati, da bi lahko, v nekaterih tekmah, igral boljše.«

»Večkrat si predčasno zapuščal igrišče zaradi petih osebnih napak. Zakaj?«

»Res je, da sem si na marsikateri tekmi prehitro nabral več osebnih napak. To pa je odvisno od značaja, ki me večkrat pripelje, da presegam meje košarkarske logike, kar zadeva obrambo. Je pri tem še nekaj drugega. Večkrat sem moral pokrivati igralce, ki bi jih morali braniti drugi soigralci, tako da je bilo osebnih napak tudi zato več, kot sicer.«

Jordan Marušič nam je povedal, da je še vedno lastnik njegove košarkarske izkaznice ekipa iz Brescie in da je bil v Gorici le na posodo. Zaradi tega bi se moral vrniti k matičnemu društvu. Sam pa bi želel ostati v Gorici, ali kje v bližini. (Rudi Pavšič)

Občni zbor ŠD Breg

V Boljuncu je bil sinoči 16. redni občni zbor ŠD Breg. Udeležilo se ga je zadovoljivo število članov, občni zbor pa so pozdravili občinski odborniki Boris Mihalič, predstavniki političnih strank, ki delujejo med Slovenci v občini in raznih kulturnih društev ter ZŠSDI. Predsednik Igor Čuk je v izčrpnem poročilu navedel težave s katerimi se društvo srečuje, istočasno pa tudi poudaril uspehe tega društva v minulem obdobju. Občni zbor je izbral 53-članski razširjeni odbor, ki bo iz svoje srede izvolil izvršne odbornike. O občnem zboru bomo še poročali (K. B.)

šport na primorskem

Novogoričanom prva točka

Nogometaši novogoriških Vozil so osvojili točko v spomladanskem delu prvenstva v slovenski ligi. Z železničarjem iz Maribora so igrali neodločeno 1:1. Toda z izkupičkom ne morejo biti zadovoljni, če upoštevamo, da so igrali na domačem igrišču in s povprečnim moštvom.

Koprské odbojkarice še naprej prijetno presenečajo. Najprej so zmagale v zaostali tekmi na Bledu, potem pa so dobile še doma proti Gradačcu. Tako zanesljivo ostajajo drugoligašice. Novogoričanke so bile tokrat proste. Salonit je že prvak slovenske lige za moške in bo igral kvalifikacije za 2. zvezno ligo. V zadnjem kolu je premagal Granit, Bovec je izgubil v Šempetru, Izola pa v Kamniku.

V derbiju slovenske lige za roko-metaše so Ajdovci nepričakovano, a povsem zaslužno izgubili doma proti Inlesu. Astra Jadran je zmagal v Žalcu. Pri dekletih je bila uspešna izolska Ferrotehna, ki je v gosteh porazila Fužinarja in ajdovski Mlinotest z zmago v primorskem derbiju proti Burji.

Lep uspeh so dosegle kegljavke ajdovske Tekstine, ki so se s 3. mestom v slovenski ligi uvrstile v medrepubliško ligo Slovenije in Hrvatske. Omenimo naj še, da so konec tedna prišli na svoj račun tudi ljubitelji smučanja v nekaterih primorskih krajih, saj so jih obiskali najboljši slovenski smučarji. (DK)

ob robu naših nogometnih igrišč

Vesna in Zarja, zakaj črna serija v drugem delu prvenstvenih srečanj

Tako prvi derbi letošnjega prvenstva 2. amaterske nogometne lige med Vesno in Zarjo, ki je bil 1. decembra lani v Bazovici kot povratni, ki je bil v nedeljo v Križu, se je končal neodločeno in brez gola. Se je ekip povsem drugačen od sedanjega. Tedaj sta bili na vrhu lestvice skupaj s Fortitudom, Muggesano in Opicino (vsi po 11 točk). Sedaj pa sta obe odrezani od vrha, čeprav imajo Križani še nekaj upanja (resnici na ljubo kaj malo) na dodatne tekme za prestop, če si zagotovijo končno drugo mesto.

Naši enajsterici sta tako prvi del odigrali med protagonisti in tudi začetek povratnega ni bil nič manj obetajoč (v 18. kolu sta Fortitudo in Vesna vodila s 26 točkami, Zarja jih je imela 3 manj). Še v naslednjem kolu je Vesna držala korak s Fortitudom, a Zarja je že zaostajala za pet, zatem je bila s porazom na vrsti Vesna in za naši ekipi se je začela črna serija, spodrsrljaji so se vrstili drug za drugim in vsa prednost iz prvega dela prvenstva je šla po vodi. Kje so vzroki za te neuspehe? O tem in drugem smo se pogovorili s predsednikom Zarje Aldom Francom in predsednikom Vesne Claudiom Sedmakom.

»Letos nismo imeli boljših igralcev kot lani,« je povedal Franco, »nasprotno, imeli smo jih celo manj. Zato naš cilj v začetku ni bil uvrstitev čisto pri vrhu. Mislimo, da bomo pristali nekje na sredini. Res pa je, da so naši fantje resno delali od vsega začetka (lani ni bilo tako), a imeli so tudi leto dni več izkušenj in rezultati so bili vidni.«

»Kako si razlagate krizo?«

»Po važni zmagi s 4:1 proti San Sergiu, smo z isto postavbo visoko zgubili proti Arrigospurtu. To je bil za nas hud pretres, niti sami si nismo na jasnem, kako je do njega prišlo. Sledila je vrsta spodrsrljajev proti zadnjim na lestvici. Morda kot nam je v začetku šlo prav, nam je zatem šlo narobe.«

»Kakšno je vzdušje v ekipi?«

»Razpoloženje je dobro, kot je do bro razumevanje med igralci samimi, trenerjem in odborniki. Rezultati ni so skvarili tega razpoloženja. Morda imamo manj gledalcev, vendar bi po udaril, da si navijači ne smejo vzeti preveč k srcu, če ni uspehov, ker fantje vedno daje vse od sebe. Povabil bi jih, da jim s svojo pristoj-

nostjo dajo še več poguma: letos so pokazali, da so vredni zaupanja.«

»Kako je pri vas z naraščanjem?«

»Precej dobro. Poleg ekipe under 18 imamo tudi cicibane. Prav sedaj odbor razmišlja o ekipi naraščajnikov. Uresničitev zamisli je seveda odvisna od razpoložljivosti igralcev, ki jih lahko zberemo. Če bo mogoče, bomo to uredili s pomočjo drugih sosednjih društev, sicer si bomo nalogo sami prevzeli. Brez naraščaja se namreč kot društvo lahko najdemo brez svojih igralcev in če bomo hoteli imeti ekipo, bo ta iz samih tujcev.«

»Tudi naš cilj je bil dobro prvenstvo,« je s svoje strani povedal Claudi Sedmak, »a ne napredovanje v 1. ligo. Potem so prišli rezultati in z njimi je raslo majhno upanje, tudi med igralci. Fortitudo pa letos ni odpovedal kot v prejšnji sezoni in si kot ekipa zasluži prestop.«

»Mislim, da se je za nas pot nazaj začela s tisto tekmo,« je nadaljeval Sedmak, »ki so jo odpovedali

zaradi slabega vremena. Tedaj smo bili še na vrhu skupaj s Fortitudom, a zgubili smo ritem. Potem so na žalost še poškodbe opravile svoje, nerodno smo zgubili v Vermeiglianu, kjer nas je pokopal sodnik. Po mojem mnenju gre v teh treh ugotovitvah iskati vzroke za naš sedanji položaj.«

»Predsednik Vesne ste bili pred petimi leti in to mesto ste znova prevzeli v letošnji sezoni. Kaj ste našli kaj se je medtem spremenilo?«

»Glavna novost, slaba seveda, je ta, da smo sedaj brez mladine. Med ljudmi v vasi pa ni sprememb, naši kriški navijači so še vedno navezani na ekipo.«

»Novost je tudi v odnosih z igralci,« je nadaljeval Sedmak. »Ni več kot na primer pred 10 leti, vedno težje je delati. Nekoč so igralci prihajali iz veselja do nogometa, do igre, danes pa jim sama igra ni več dovolj. Še srečo imamo, da je polovica ekipe iz samih domačih fantov.«

(D. Bizjak)

kratke domače vesti

ODBOJKA

MLADINSKE IGRE

De Tommasini — Kosovel 2:1 (15:8, 8:15, 15:6)

V zadnjem srečanju izločilne skupine so naši dijaki doživeli poraz proti vrstnikom italijanske openske srednje šole, ki so vsekakor potrdili vlogo favorita, saj predvajajo najlepšo in najzrelejšo odbojko. Naši dijaki so jim bili skoraj ves čas enakovredni, zaradi prevelikega spoštovanja nasprotnika pa so veliko grešili. Kljub porazu je Kosovel v pokrajinskem polfinalu, kjer se bo prihodnji torker pomeril z ekipo šole Bergamas.

Za Kosovel so igrali: Maver, Milič, Marc, Kristjan in Martin Mesar, Slobic, Malalan, Križman, Renčeli, Renner, Stopar, Peter in Robert Škabar, Milič, Tavčar, Limoncin. (INKA)

UNDER 16

Sloga A Sklad Mitja Čuk — CUS 2:0 (15:0, 15:9)

SLOGA A SKLAD MITJA ČUK: Drnovšček, Križmančič, Milkovič, Mijot, Sosič, Vidali.

Po predvidevanjih so slogašice v

nedeljo zjutraj opravile le lažji trening, saj jim CUS nikoli ni bil dorašel nasprotnik. S to zmago je Sloga A Sklad Mitja Čuk tudi že matematično osvojila 1. mesto v svoji skupini. (INKA)

MINIBASKET

Juvenilia — Dom 56:41 (25:23)

DOM: Pavšič, Primožič, Silič 6, Sfilogaj 1, Zavadlal, Pintar, Spacal 32, Bednarik, Prinčič 2, Sošol.

Domovci so v četrtem povratnem kolu prvenstva »Gran Premio minibasket« na tujem klonili proti Juvenilii, ki so jo Dornikovi varovanci v prvem srečanju sicer visoko premagali, tokrat pa so se morali vdati... sodniku, ki je naše z izredno pristranskim in nezaslišnim sojenjem povsem zaustavil.

Po enakovrednem prvem polčasu, so naši v drugem visoko povedli, toda domačini so jih s pomočjo sodnika dohiteli in jih nato tudi prehiteli. Prihodnje srečanje bodo mladi Domovci odigrali v ponedeljek, 5. maja na tujem proti Arteju B s pričetkom ob 16. uri. (M. Čubej)

andrej žagar o jadranskih tekmah

Ekipe Victors je uspelo maščevati se za poraz iz prvega dela prvenstva. Po vedati pa je treba, da smo tudi sami v veliki meri prispevali, da sta točki odšli v Monzo. Bistveni vzrok poraza je slab skok v obrambi, saj so gostje polovili kar 18 žog pod našim košem in tako tudi 18-krat dobili ponovno priložnost za met na koš.

Drugi vzrok je v pristopu nekaterih posameznikov v obrambi, saj nam taka ekipa kot je Monza ne bi smela dati 89 točk na našem igrišču. Košarkarska teorija uči, da se obramba igra najprej z glavo, nato s srcem in šele na koncu z nogami in rokami. Prav prvih dveh elementov smo vse premalo vložili v to tekmo. Vse do 7. min. je srečanje potekalo izenačeno, takrat pa so si gostje priigrali 5 točk naskoka. Tudi prehod na consko obrambo ni prenesel spremembe rezultata, saj so igralci Victors vse preveč neovirano metali na koš, zlasti iz druge akcije. Ko se je poškodoval Valter Sosič, je bila naša obramba še bolj osiromašena in gostje so odšli na odmor z rezultatom 40:44.

V drugem delu so gostje vodili celo z osmimi točkami prednosti, ki so jo zadržali vse do 8. min. Z nekaterimi koši Čuka in Raubarja smo gostje ujeli, nato nas je Gulič s trojko in še enim košem popeljal v vodstvo 77:73. Toda Victors se ni predal in je v 17. min. izenačil na 81:81.

Končnica je bila nato sila dramatična. Zadnji koš Monze je bil v bistvu avtokoš in v zadnji napad smo odšli pri prednosti Monze 89:86. Pred tem sta nam sodnika verjetno nepravilno odvzela žogo pri podaji Čuk - Gulič. Namerni prekršek Monze smo izvajali s strani, da bi z morebitno trojko izsilili podaljšek. Res so gostje na Guliču ob metu za tri točke naredili prekršek, vendar je bila psihična obremenitev prevelika, da bi

zadel vse tri mete. Seveda ni Štefan Gulič prav nič kriv za poraz, saj bi morali tekmo že prej odločiti v našo korist, kajti način, kot se nam je ponudil za podaljšek, bi verjetno samo Cibona uspela realizirati.

Statistika kaže, da smo to pot zelo solidno metali v napadu, saj imamo več kot 60-odstotno realizacijo. Pokopal nas je, kot že rečeno, slab skok. Tudi realizacija prostih metov je solidna in res škoda, da smo vse to izničili z obrambo.

Pred nami je zdaj izredno naporno gostovanje v Pistoi, najprej glede potovanja in nato glede samega nasprotnika. Maltinti namreč bije ogorčen boj za uvrstitev v elitno B ligo in mora po porazu v zadnjem kolu proti Trevigliu na vso moč igrati na zmago. V Trstu smo z Maltintijem izgubili s 76:73 in tudi takrat smo imeli možnost, da s trojko izenačimo rezultat. Odločili smo se za dva meta, oba zadeli, toda izgubili smo še dodatni koš in točki sta odšli v Pistoi.

Rezultat iz Trsta kaže, da smo tekmo izgubili v napadu, saj je 73 točk zelo skromen dosežek. Toda igra Maltintija sloni na dolgih napadih in zahtuje akciji med 20. in 30. sekundo. Tako tudi omrtvijo igro in je število protinapadov zelo majhno. Od igralcev Maltintija je največ pokazalo krilo Fabbri, ob centru Davidiju in neverjetno natančnem beku Palladiju. Maltinti uporablja mož-moža obrambo in cono 2-1-2 ter skuša izkoristiti izkušnost svojih igralcev pod košem. Naša priložnost je v tem, da Maltinti mora zmagati, če se hoče obdržati v boju za napredovanje. Mi pa v bistvu nimamo kaj izgubiti in lahko zaigramo sproščeno.

Pred nedeljsko tekmo imamo obilo problemov. Že poškodovanim Danevu, Ivu Starcu in Čuku, se je pridružil še Sosič, zbolela pa sta tudi Zarotti in Žerjal. Treniramo v okrnjeni sestavi in bo začetna peterka gotovo precej spremenjena. Ob položaju na lestvici odhajamo na pot šele v nedeljo zjutraj in naše čaka tudi precej naporno potovanje.

obvestila

PRIMOTOR KLUB

obvešča člane, da bo sestanek danes, 17. t.m., ob 20.30 v Lonjerju. Na dnevnem redu bo program dejavnosti kluba.

ŠD PRIMOREC

vabi na občni zbor, ki bo jutri, 18. t. m., ob 20.30 v prostorih Ljudske

ga doma v Trebčah. Dnevni red: pozdravi, poročila, diskusija, razrešnica, volitve in razno.

TPK SIRENA

naproša člane, naj poravnajo čimprej članarino. Tajništvo deluje vsako soboto od 17. do 18. ure ter vsak ponedeljek od 19. do 21. ure (tel. 040/422696).

komentar trenerja franka drasiča

Dostojno slovo

Vse igralke, brez izjeme, so vredne pohvale, da so se v soboto dostojno poslovile od svojega občinstva. Igrale so zbrano, zanesljivo in požrtvovalno. Poskrbele so za prijetno presenečenje, saj so bile skozi vso tekmo enakovredne bolj renomiranim nasprotnicam. Občasno so bile celo boljše in so pokazale udatno moč od Pordenončank. To velja predvsem za prvi set, ko smo s svojo igro dobesedno zmleli nasprotnika. Vsaka akcija je bila skrbno in točno izpeljana. Servisi so bili tvegani, zato tem bolj učinkoviti, obramba vedno na mestu, sprejem odličen. Skratka, dekleta so igrala brez napak.

Kaj pomeni taka igra za naš močni napadalni potencial, je spoznal tudi prvouvrščen in še nepremagani Pordenone, kateremu smo dali pravo lekcijsko kakovostne odbojke. V nadaljevanju srečanja pa je prišla do izraza večja homogenost in zanesljivost gostin, medtem ko smo mi nekoliko popustili in nismo bili več tako brezhibni kot v prvem setu. Ravno v tem je velika razlika med Meblom in Pordenonom. Medtem ko igrajo Furlanke vedno na določeni tehnični višini, pa naša ekipa strahovito niha. Ob navdušujočih in odličnih potezah smo pričeli cel vrsti navpih in začetniških napak, ki si jih take igralke ne bi smele privoščiti. To gre najbrž pripisati dejstvu, da naša dekleta niso še toliko prepričana v svoje sposobnosti in se podajo na vsako žogo z določeno tremo in negotovostjo.

Kakorkoli že, so dekleta dokazala, da so v dveh letih zelo napredovala in pokazala določeno zrelo igro, ki bi morala v bližnji prihodnosti obrodit želeno sadove. Dokaz, da je bilo združevanje nujno in umestno, je prav

v tej ugotovitvi. Sedaj je treba po tej poti nadaljevati. Dekleta lahko samo napredujejo.

Ob sobotnem lepem odbojarskem srečanju pa ne morem mimo še nekatere izvenekipnih ugotovitev. Med publiko je bilo nekaj posameznikov, ki so s svojim vedenjem med vsem prvenstvom škodovali naši ekipi. V soboto so šli celo tako daleč, da so osebno žalili našo igralko. S tem so ji onemogočili dobro koncentracijo in jo silili k napakam. Sprašujem se, čemu hodijo taki posamezniki na tekme, če imajo namen škoditi svoji ekipi. Kritike lahko sprejemamo, žalitve pa odločno obojujemo.

V soboto igramo zadnjo prvenstveno tekmo v Padovi. Če hočemo obdržati končno tretje mesto, moramo nujno zmagati. Zadostuje nam katerikoli izid. Nasprotnic ne smemo podcenjevati, kajti na domačih tleh so lahko zelo nevarne. S porazom 3:0 bi celo nazadovale na peto mesto na končni lestvici in bi si tako pokvarili celotno sezono.

Deželno prvenstvo v štafetah

Borovci drugi

V nedeljo se je v kraju S. Vito al Tagliamento odvijalo deželno prvenstvo v štafetah. Tekmovanja se je udeležila tudi štafeta mlajših mladincev ŠD Bor Infordata v teku na 4x100 m. Borova štafeta ekipa, ki so jo sestavljali Luciano Lippolis, Marjan Guštinčič, Igor Sedmak in Mitja Možina, je letos posebno močna, tako da je startala na absolutni naslov. Toda izredno slabo vreme in ponesrečena prva predaja sta botrovala k osvojitvi drugega mesta. V štafetnem teku 4x100 m so tako štirje borovci dosegli drugo mesto za sovrstniki Libertasa Videm s časom 45"9. (B. Race)

OKRAJNER
OPREMA
TRST - UL. FLAVIA 53

**ENKRATNA
PRILOŽNOST!!!**

od sobote 12. aprila

POŠILJKA 2.500

**PERZIJSKIH in ORIENTALSKIH
PREPROG**

s POPUSTI do 50 %

**prodaja bo v teku
SAMO NEKAJ DNI**

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 70.- din, naročnina za zasebne mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizacije in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

17. aprila 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Morda so ga izvedli Libijci

Napad na Amerikanca v Sudanu

SUDAN — Nekega uslužbenca ameriškega veleposlaništva v Sudanu so včeraj hudo ranili v glavo. Neznanci so streljali nanj, ko se je z avtom peljal po Kartumu. Vest je sporočilo državno tajništvo.

Glasnik skupine za terorizem državnega tajništva ZDA je dodal, da je žrtev tehnik pri komunikacijah in da je bil napad izveden okoli 22. ure. Ta funkcionar je nadalje povedal, da doslej še nobena skupina ni prevzela odgovornosti za napad in da ga zato ni mogoče povezati z napadom ZDA na Libijo. Imena žrtve, ki je v bolnišnici, doslej niso še sporočili. Zelo zapeti so bili tudi glede ostalih informacij.

Glasnik državnega tajništva Diane Kelly je izjavil, da gre za osamljen primer. Če bi kakšna teroristična skupina hotela, da se čutimo ogrožene, bi na kakšen način že sporočila, da je izvedla atentat. Kelly je dodal, da nima podatkov, po katerih bi lahko sklepali, da gre za teroristični napad, še celo ne za napad Libijcev.

Po drugi strani pa je neka radijska postaja, navajajoč anonimni vir v administraciji, nakazala možnost, da bi bila Libija vpletena v napad na funkcionarja ambasade v Kartumu, kajti v zadnjih dneh je informacijska služba zabeležila veliko indicijev, da Libija pripravlja napad na veleposlaništvo v Kartumu. Isti vir dodaja, da je ameriško veleposlaništvo v Kartumu, zaradi lokacije med najbolj ranljivimi na svetu. Poročila informacijskih služb, pravi isti vir, govorijo, da dve skupini libijskih agentov pripravljata akcije proti ameriškim funkcionarjem v Kartumu.

● NEW YORK — Daniel Morris Thomas, 37-letni črnc, ki je v sedemdesetih letih teroriziral prebivalstvo Folka, je bil v kaznilnici Starke na Floridi usmrčen na električnem stolu. Gre za 54. osebo, ki je po letu 1976, ko je vrhovno sodišče obnovilo smrtno obsodbo, doživel to kazen. Obsojenec in njegovi pajdaši so si pri napadih zakrivali obraz. Thomasa so obsodili, ker je nekega moškega ubil, potem pa ga še posilil.

Miroljubni svet obsoja

BERLIN — Po številnih mestih na svetu je teroristični ameriški letalski napad na Libijo povzročil spontane demonstracije. Na sliki vidimo demonstrante s transparentom v Berlinu, tik pred spominsko cerkvijo Kaiser Wilhelm, ki so jo v drugi svetovni vojni do tal porušile ameriške bombe. Na njem piše: BOMBNI TEROR...VOJNI TEROR...ATOMSKA VOJNA? STE MAR PONORELI!

Posledice državnega terorizma ZDA

TRIPOLIS — Nočni ameriški letalski napad na Tripolis, glavno mesto Libije, je povzročil veliko človeških žrtev med civilnim prebivalstvom in hudo razdejanje. O vojaških žrtvah ne poročajo.

Zgornjo sliko je libijska agencija Džana posredovala s podpisom MI GRADIMO, ZDA PA PODIRAJO.

Poleg domačinov so žrtve letalskih napadov bili tudi tamkaj zaposleni in živeči tujci. Agencija Džana objavlja sliko Jugoslovana, ki so ga ranjenega sprejeli v bolnišnico (slika desno).

Razdejanje, ki ga prikazuje spodnja slika na desni, sta lahko povzročili bomba ali pa raketa, izstreljena z ameriškega bombnika. Porušili sta hišo, pred njo pa skopali velik krater, ki ga je napolnila voda.

LINEA

Ponuja vse spomladanske novosti, kjer moda vedno pomeni tudi dober okus. Oblačiti se v trgovini LINEA pomeni biti vedno »prvi«.

Kje? V trgovini LINEA — Trst — Ul. Carducci 4

Jože Trobec

Č e n č a

57.

